

TÜRK-İŞ
TÜRKİYE İŞÇİ SENDİKALARI
KONFEDERASYONU

Unal

BAŞKANLAR KURULUNA SUNULAN
YÖNETİM
KURULU
ÇALIŞMA
RAPORU

13/14 NİSAN 1984
ANKARA

TÜRK-İŞ
TÜRKİYE İŞÇİ SENDİKALARI
KONFEDERASYONU

BAŞKANLAR KURULUNA SUNULAN
YÖNETİM
KURULU
ÇALIŞMA
RAPORU

13/14 NİSAN 1984
ANKARA

TÜRK-İŞ
Bilgi Merkezi

Tarih:.....

Demirbaş No:.....1383

Tasnif No: 331.2206 Baş N 84

Bilgiye ulaşılmıştır

S U N U Ş

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu'nca "Başkanlar Kurulu"na sunulmak üzere hazırlanan çalışma raporu ilişiktir.

Çalışma raporu TÜRK-İŞ 13.Genel Kurulu sonrasında Başkanlar Kurulu'nun ilk olağan toplantısını yapacağı 13 Nisan 1984 tarihine, kadar sürdürülen çalışmaları özetlemektedir.

TÜRK-İŞ 13.Genel Kurul kararları ışığında "işçi hak ve özgürlüklerini" korumak amacıyla plânlanan ve gerçekleştirilen çalışmalar yanında, Raporda 2821 ve 2822 Sayılı Yasaların uygulannasından kaynaklanan çeşitli sorunlara dikkat çekilmekte, alınması planlanan önlemler Kurulumuzun inceleme ve onayına sunulmaktadır.

Çalışma Raporu'nda ayrıca Konfederasyon birimlerinin bu süre içinde yaptıkları çalışmalar, Konfederasyonun iç işleyişine ve hizmet üretkenliğinin arttırılması konusunda alınan önlemler açıklanmaktadır.

Çalışma Raporu'nda malî durum da açıklığa kavuşturulmaktadır.

Saygılarımızla,

Şevket YILMAZ
Genel Başkan

M.Sadık ŞİDE
Genel Sekreter

Ömer ERGÜN
Gen.Mali Sek.

Kaya ÖZDEMİR
Gen.Eğitim Sek.

Orhan DALADAN
Gen.Teşk.Sek.

BİRİNCİ BÖLÜM :	İŞÇİ HAK ve ÖZGÜRLÜKLERİNİ KORUMA	1
	ÇALIŞMASI	
1.1.	Genel Kurul Kararının Uygulanması	2
	Çalışmaları	
1.1.1.	Kapalı Salon Toplantıları	
	Plânlaması	2
1.1.2.	Teskilâtla İlgili Sekreterliği "İİ"	
	Toplantıları	3
1.2.	Plânlanan Çalışmalar	3
1.2.1.	Yasaların Öncelik Sırasına	
	Göre Sınıflandırılması	3
1.2.2.	TÜRK-İŞ Mevzuat Komisyonunun	
	Oluşturulması	3
1.2.3.	İşçi Kökenli Parlâmenterle	
	Ortak Toplantı	4
İKİNCİ BÖLÜM :	YASA UYGULAMASINA İLİŞKİN ÇALIŞMALAR ..	4
2.1.	2821 Sayılı Sendikalar Kanunu Uygulaması	4
2.1.1.	Tebliğ ile Ortaya Çıkan Durumun	
	Değerlendirilmesi	5
2.1.2.	Tebliğe Yönelik İtirazlar....	5
2.1.3.	Mahkemelerin Tutumunun Yol Açabileceği Muhtemel Sonuçlar	7
2.2.	2821 Sayılı Kanunun 4.Maddesine İlişkin Uygulama	8
2.3.	2821 Sayılı Kanunun 22 ve 25.maddelerinin Uygulaması ile İlgili Sorunlar	8
2.4.	2821 Sayılı Kanunun 47.Maddesi ile İlgili Olarak Ortaya Çıkan Sorunlar ve Yapılan Çalışmalar.	9
2.5.	2822 Sayılı Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanunu Uygulaması	10
2.5.1.	2822 Sayılı Kanunun 13.Maddesine İlişkin Uygulama	10
2.5.2.	Hakeme ve Resmi Arabulucuya Başvurma Uygulaması	11
2.5.3.	2822 Sayılı Kanunun Geçici 1.Maddesi ile İlgili Uygulama	12
2.6.	1475 Sayılı Yasa Uygulamasına İlişkin Görüşler	14
2.7.	Diğer Yasa Uygulamaları	15

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM : EKONOMİK SORUNLARIN ÇÖZÜMÜNE İLİŞKİN ÇALIŞMALAR	15
3.1. Asgari Ücret Çalışması	15
3.2. Ek Zam Uygulamasında Çıkan Sorunlar.	16
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM: TEŞKİLATLANDIRMA ÇALIŞMALARI	17
BEŞİNCİ BÖLÜM : EĞİTİM ÇALIŞMALARI	19
5.1. SME Kodlu Şube Mevzuatı Eğitimi	19
5.2. STE Kodlu Sendikacılık Temel Eğitimi	20
5.3. SİE Kodlu Sendikacılık İhtisas Eğitimi	20
5.4. YAZ Kodlu Yaz Eğitimi Programı.	20
5.5. İSİG Kodlu İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Genel Programı	20
5.6. İSİG 76 Kodlu İş Güvenliği Kurulu Eğitimi	20
5.7. BTE Kodlu Bölge Temsilciliği Eğitimi	20
5.8. ŞBL Kodlu Şube Başkanları İçin Liderlik Geliştirme Eğitimi	21
5.9. GME Kodlu Üst Düzey Eğitimi	21
5.10. LİE Kodlu Temsilci Eğitim Programı	21
5.11. DEM Kodlu Demografi Eğitimi Programı	21
5.12. SEN Kodlu Sendikalara Eğitim Desteği Programı	21
ALTINCI BÖLÜM : ARAŞTIRMA MERKEZİ ÇALIŞMALARI	21
6.1. 1984 Yılı Ücret Zammı Çalışmaları.	22
6.2. Asgari Ücret Çalışması	22
6.3. Diğer Çalışmalar	22
6.4. Uygulamaya Geçilmek Üzere Planlanmış Projeler	22
YEDİNCİ BÖLÜM : DİŞ İLİŞKİLER	23
SEKİZİNCİ BÖLÜM: BASIN ve HALIKLA İLİŞKİLER ÇALIŞMALARI	24
8.1. Dergi ve Abone Durumu	25

DOKUZUNCU BÖLÜM :	KADIN İŞÇİLER BÜROSU	25
ONUNCU BÖLÜM :	İŞÇİ SAĞLIĞI ve AİLE PLANLAMASI PROJE MÜDÜRLÜĞÜ	27
ONBİRİNCİ BÖLÜM :	KONFEDERASYONUN İÇ İŞLEYİŞİNE ve HİZMET ÜRETKENLİĞİNİN ARTTI- RILMASINA İLİŞKİN ÇALIŞMALAR ..	28
	11.1. Genel Kurul ile İlgili Olarak Yapılan Çalışmalar	28
	11.2. TÜRK-İŞ Yönetmelik ve Talimat- nameleri	29
	11.3. Personel İşleri	30
	11.4. Genel Merkez Binası ile İlgili Önlemler	30
ONİKİNCİ BÖLÜM :	ZİYARET ve ZİYARET EDİLENLER	33 33
ONÜÇÜNCÜ BÖLÜM :	MENBUAT KOMİSYONU ÇALIŞMALARI	34
MALİ RAPOR		37

(Ek: 1) TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ'ın
"İzmir Toplantısı"nda yaptığı konuşma

(Ek: 2) Teşkilâta Gönderilen Genelge Listesi.

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞÇİ HAK ve ÖZGÜRLÜKLERİNİ KORUMA ÇALIŞMASI

1- İşçi hak ve özgürlüklerini düzenleyen Yasalarda, 1982 Anayasası ışığında yapılan değişikliklerle, Türk Sendikacılık Hareketi Ocak/1984'ten itibaren yeni bir çalışma dönemine girmiştir.

Düzenlemelerin, işçi hak ve özgürlüklerinin korunması ve geliştirilmesi çalışmalarında yol açabileceği çıkmazlar TÜRK-İŞ 13.Genel Kurulu tarafından dikkatle değerlendirilmiştir.

TÜRK-İŞ 13.Genel Kurulu 1983/1986 dönemine ilişkin çalışmalarını değerlendirirken, işçi hak ve özgürlüklerini doğrudan ve dolaylı olarak ilgilendiren yasal düzenlemelerde yapılmasını gerekli gördüğü değişiklikleri, hareket noktası teşkil edecek ilkelerle bir arada saptamıştır.

TÜRK-İŞ 13.Genel Kurul kararına göre, "işçi hak ve özgürlükleri ile ilgili olarak yapılacak tüm düzenlemelerde", işçi haklarını güvence altına alan "evrensel ilkelerin gündeme getirilmesine ve uygulama alanına sokulmasına çalışılacaktır". Genel Kurul, bu çerçevede, tüm düzenlemelerin, İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi, Birleşmiş Milletler Andlaşması, Fıledeifiya Beyannamesi, Uluslararası Çalışma Teşkilâtı (ILO) Ana Statüsü, İnsan Haklarını ve Ana Hürriyetlerini Koruma Sözleşmesi, Avrupa Sosyal Haklar Temel Yasası ve Birleşmiş Milletler Uluslararası İnsan Hakları Sözleşmeleri'nde yer alan ilkelere uygun olması için çalışılmasını kararlaştırmıştır.

TÜRK-İŞ; BM Uluslararası Çalışma Teşkilâtı (ILO)'nın, başta Sendika Özgürlüğü ve Sendika Hakkının Korunmasına ilişkin 87; toplu pazarlık hakkının korunmasına ilişkin 98; kamu görevlilerinin sendikal hak ve özgürlüklerini güvenceye bağlayan 151; serbest toplu pazarlık hakkının geliştirilmesi ve yaygınlaştırılmasına ilişkin 154 sayılı Sözleşmeleri olmak üzere, işçi hak ve özgürlüklerini düzenleyen ILO Sözleşme ve Tavsiye kararlarının yapılacak düzenlemelere yansıtılmasını sağlamaya çalışmakla yükümlü tutulmuştur.

TÜRK-İŞ 13.Genel Kurulu, 2821 Sayılı Sendikalar Kanunu ve 2822 Sayılı Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanunu ile kamu özgürlüklerini ve işçi hak ve özgürlüklerini dolaylı olarak ilgilendiren, düzenleyen diğer Yasaların bu ilkeler ışığında değiştirilmesi için çalışılmasını kararlaştırmıştır.

Yönetim Kurulu'nun TÜRK-İŞ 13.Genel Kuruldan bu yana sürdürdüğü çalışmaların temelini "Bu kararın gerçekleştirilmesi" teşkil etmiştir.

1.1. Genel Kurul Kararının Uygulanması Çalışmaları:

Yönetim Kurulu'muz, 2821 ve 2822 Sayılı Kanunların uygulanmaya başlanması için yol açabileceği çeşitli çıkmaz ve sorunları da gözönünde bulundurarak, öncelikle, dört aşamalı bir çerçeve programın geliştirilmesi gerektiği sonucuna varmıştır. Uygulamanın itnesi karşısında "acil" çözümü gerektiren konulara öncelik verilirken, "kısa", "orta" ve "uzun vade"de çözüm aranacak sorunların ve çalışma yönteminin, ayrıntıları ile, TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu'nda belirlenmesi kararlaştırılmıştır.

İşçi hak ve özgürlüklerinin korunması ve TÜRK-İŞ 13.Genel Kurul kararının hayata geçirilmesi çalışması, Konfederasyonumuz ile üye kuruluşlar arasında etkin bir koordinasyonun gerçekleştirilmesine bağlı görünmektedir. Bunun gibi, işçi kamuoyunun karşı karşıya bulunduğu çıkmazlar ve sürdürülecek çalışmalar konusunda tam bilgi sahibi olması, başarı için ön şarttır. Yönetim Kurulumuz, bu tesbitler ışığında, öncelikle kamuoyu oluşturma çalışması ve örgütler arası etkin işbirliği önlemleri üzerinde durmuştur. Bu çalışmaların, sorunların siyasal partilere maledilmesi ve Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde çözüm aranması girişimleriyle bir arada sürdürülmesinin yerinde olacağı sonucuna varılmıştır.

1.1.1. Kapalı Salon Toplantıları Planlaması:

İşçi Hak ve özgürlükleri alanında yaşanan çıkmazların kamuoyuna maledilmesi ve haksızlıkların giderilmesi gerektiği yönünde kamuoyu oluşturulması amacıyla, öncelikle "kapalı salon toplantıları" yapılması kararlaştırılmış ve ilk uygulama 11 Mart 1984 tarihinde İzmir'de gerçekleştirilmiştir.

Dört bin aşkın sayıda işçinin katıldığı "İzmir Kapalı Salon Toplantısı" kararın isabetli olduğunu ortaya koymuştur. Bu toplantıda, TÜRK-İŞ Genel Başkanı, TÜRK-İŞ 13.Genel Kurul kararları ışığında yapılmak gerekenleri ve Konfederasyon tarafından sürdürülecek çalışmaları işçilere anlatmıştır. İzmir Toplantısı'nda TÜRK-İŞ Teşkilatı geniş ölçüde temsil olunmuştur. TÜRK-İŞ Genel Başkanı'nın yaptığı konuşmanın tam metni, Rapor'da "Ek 1" olarak yer almaktadır.

1.2.3. İşçi Kökenli Parlamenterlerle Ortak Toplantı:

İşçi hak ve özgürlüklerini düzenleyen Kanunlarla, TÜRK-İŞ 13.Genel Kurulu kararı ışığında yapılması gereken değişiklikler, Mevzuat Komisyonu'nun da tesbitleri ışığında değerlendirilerek Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne sunulacaktır. TÜRK-İŞ, işçi kökenli parlamenterlerle mevcut yakın anlayış beraberliğini sürdürmektedir. Yapılan temaslardan işçi kökenli milletvekillerinin, siyasal parti farklılıklarına gözetmeksizin, işçi hak ve özgürlüklerini güvenceye bağlayacak değişikliklere sahip çıkacakları anlaşılmıştır. Bu amaçla gündemli ilk toplantı 12 Nisan 1984 tarihinde yapılacaktır.

Bu toplantıyı takiben TBMM üyeleri ile çeşitli düzenlemelerle bir araya gelinmesi ve sorunların anlatılmasına çalışılacaktır.

İKİNCİ BÖLÜM

YASA UYGULAMASINA İLİŞKİN ÇALIŞMALAR

2- TÜRK-İŞ 13.Genel Kurulu'ndan bu yana işçi hak ve özgürlükleri ile ilgili Kanunların uygulaması kısmen başlamıştır. Uygulama, zaman zaman Konfederasyonun acile önlem almasını gerektirmiş, gelişmelerden Teşkilâtımızın zamanında haberdar edilmesine çalışılmıştır. Yasa uygulaması ile ilgili gelişmeler, yapılan çalışmalar ve ulaşılan sonuçlar aşağıdadır.

2.1. 2821 Sayılı Sendikalar Kanunu Uygulaması:

Hatırlanacağı üzere, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı 17.2.1984 tarihinde 2821 Sayılı Sendikalar Kanunu'nun 60.maddesinde öngörülen "Tebliğ"i çıkarmıştır. 2822 Sayılı Toplu Sözleşme, Grev ve Lokavt Kanunu'na göre yapılacak işlemlerde esas teşkil edecek Tebliğ'in mümkün olan en az hata ile çıkarılabilmesi için Ocak/1984 somundan itibaren Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nda bir seri toplantı düzenlenmiş, bu toplantılarda kaygı duyulan hususlar belirtilmiştir. Bununla beraber, Tebliğ, ciddi hataları da beraberinde getirmiştir. Bunun önde gelen sebebi, Bakanlık'ta aylar öncesinden alınmak gereken önlemlerin yeterince alınamamış olması ve

Bakanlığın bu işi lâyıkıyla yapabilecek ölçüde teçhizatlan-
masıdır.

Konfederasyonumuzca Teşkilâtımız üye bildirinlerini en geç
7 Ocak 1984 tarihine kadar Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakan-
lığı birinlerine iletmesi hususunda 27 Aralık 1983 gün,
83-4704/29 sayılı genelge ile uyarılmış, gelişmeler yakından
izlenilerek, postada yaki olabilecek gecikmelerin gözönüne
alınması istenilmiş ve süre 13 Ocak 1984 tarihine kadar idare
tarafından uzatılmıştır.

Konfederasyonumuzca 31 Ocak 1984 gün, 84-701/29 sayılı bir
genelge ile Teşkilâtımıza "Tebliğin Şubat ortalarında yayın-
lanmasının beklendiği" bildirilmiş, ortaya çıkabilecek uyuş-
mazlıkların merkezi olarak izlenebilmesini teminen üye kuru-
luşların yaptıkları bildirinlerin birer örneğinin gönderilmesi
istenilmiştir.

2.1.1. Tebliğ ile Ortaya Çıkan Durumun Değerlendirilmesi:

Tebliğ 17.2.1984 gün, 18315 sayılı Resmi Gazete'de
ilân edilmiş, dört istisnası ile üye kuruluşlarımızın
tümünün 2822 Sayılı Kanunun öngördüğü yüzde 10 barajını
aşmış olduğu tesbit edilmiştir. Bununla birlikte, ge-
rek üye sayılarında, gerekse aynı işkolunda kurulu
olup TÜRK-İŞ üyesi bulunmayan çeşitli kuruluşların ten-
sil ettiği ileri sürülen üyelik oranlarında ciddi
hatalar olduğu görülmüştür. Bu durumda, 2822 Sayılı
Kanunun 12.maddesi gereğince Ankara İş Mahkemelerine
yapılacak itirazların koordinasyonunu sağlamak amacıy-
la Teşkilâtımız 17.2.1984 gün, 84-1232/29 sayılı ge-
nelge ile 21.2.1984 günü toplantıya çağırılmıştır. Teş-
kilât hukuk danışmanları ile yetkili temsilcileri
21 Şubat 1984 tarihinde yaptıkları toplantıda tebli-
ğin hatalı yönlerini belirlemişler, 12 maddeden olu-
şan toplantı sonuçları, yapılacak itirazlara esas
teşkil etmek üzere, Teşkilâta 23.2.1984 gün, 84-1390/29
sayılı genelge ile duyurulmuştur.

2.1.2. Tebliğe Yönelik İtirazlar:

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın Tebliği'ne
karşı Ankara İş Mahkemelerine 44 itiraz yapılmıştır.

Ankara İş Mahkemesi yargıçları itirazlar karşısında izlenilecek yöntemi belirlemede tereddüte düşmüşlerdir. Tereddütün birinci kaynağı, 2822 Sayılı Kanunun 12.maddesinde "itiraz"dan söz edilmesidir. Yargıçlar, "itiraz" söz konusu olduğunda, itiraz edenin tüm ispat araçlarını itiraz dilekçesine eklemek zorunda olduğunu, "dava" söz konusu olmadığına göre, inceleme sırasında "delil toplamalarının mümkün olamayacağını" esasen yasal (15) günlük sürenin de, "delil toplanmaya inkân bırakmadığını" savunmuşlardır. Buna karşılık, itiraz edenlerce, delillerin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nda bulunduğu, bunların celbedilmesi halinde iddianın ispat edilebileceği ileri sürülmüştür. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ise delillerin 600.000 dolayında evrak olduğunu; bunların 50 bin dolayında pakette, işkollarına ve işyerlerine göre tasnif edilmemiş bulunduğunu ileri sürerek, delillerin münferiden gönderileneyeceğini, Mahkemeye kabul edilirse, Devlet İstatistik Enstitüsü arşivinde inceleme yapılabileceğini bildirmiştir. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın her itirazcıya karşı verdiği bu formül cevap karşısında, Ankara İş Mahkemesi yargıçları, incelemelerin bilirkişi hey'etleri marifetiyle yapılmasını, 2822 Sayılı Kanunun 12.maddesinde belirtilen (15) günlük inceleme süresinin de, bilirkişi raporlarının Mahkemeye tevdiinden sonra başlatılmasını kararlaştırmışlardır. İş Mahkemesi Yargıçları bu arada "itirazlarda hukuki yarar kavramına" da, bu inceleme bakımından açıklık getirmişler ve 2822 Sayılı Kanunun 12.maddesinde öngörülen yüzde 10 barajı aşmayı başarmış örgütlerin, itiraz, nitelikçe bir "yetki itirazı" kabul edilmediğinden "hukuki yararı olamayacağı" sonucuna varmışlardır. Bunun gibi, yüzde 10 barajının altında kalmış olmakla birlikte, iddia ettiği üye sayısının tümü dikkate alındığında yüzde 10'a ulaşamayacak örgütler de aynı sonuçla karşılaşmışlardır. Yapılan itirazlardan Banka ve Sigorta İşçileri Sendikası (BASS)ın başvurusu kabul edilmiştir. DERİ-İŞ'in %10 barajı aştığının Tobliğ'de yer almasının ise, İdarenin hatası sonucu olduğu kabul edilerek, sorun Mahkeme kararı ile çözülmüştür. TEZKOOP-İŞ, TOLEYİS ve TÜMTİS'in durumu ise, halen incelenmektedir.

2.1.3. Mahkemelerin Tutumunun Yol Açabileceği Muhtemel Sonuçlar:

Ankara İş Mahkemelerinin benimsedikleri inceleme yöntemi ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın tutumu bir arada değerlendirildiğinde sorunların gerçekte çözülmediği, ancak ertelendiği ortaya çıkmaktadır. Ankara İş Mahkemeleri Tebliğe yönelik itirazların nitelikçe bir "yetki itirazı" olmadığını belirtirlerken, üyelik fişleri ile ilgili itiraza dayalı incelemelerin "yetki uyusmazlıkları sırasında ele alınabileceğine, incelemenin o aşamada yapılabileceğine" işaret etmektedirler. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ise, 7.5.1983 tarihindeki üye sayısı belirtilerek yapılan bildirimlerin gerçeğe uygun olup olmadığını araştırmadığını; araştırma inkârının da olmadığını bildirmiştir. Öte yandan, üyeliğin kazanılması ile ilgili 22.madde ve üyelikten çekilmenin üç ay sonra geçerli olacağını öngören 25.madde uygulaması, bunun doğal sonucu olarak "aynı anda aynı işkolunda birden fazla sendikaya üye olma halinde tüm üyeliklerin geçersiz" olacağına dair hükmün ne suretle değerlendirileceği açık değildir. Ankara İş Mahkemelerinden beklenen, "yetki uyusmazlığı" biçiminde ortaya çıkacak itirazları -bunlar arasında sahtecilik, çift üyelik ilh.yer alabilecektir- tüm bu çıkmazları inceleyerek sonuçlandırmasıdır. Geçmiş deneyimler ise bu incelemenin kısa sürede ve sağlıklı bir biçimde yapılamadığını ortaya koymuştur. "Yetki uyusmazlığı" biçiminde ortaya çıkabilecek itirazlar değerlendirilirken, Bakanlık "Temmuz" ayı Tebliği'ni yayımlamak durumunda kalacaktır. Mahkemelerin yüzde 10'u aşmış örgütler karşısındaki katı tutumunun Temmuz ayı içinde de devam etmesi beklenebilir. Sonuçlandırılacak yetki uyusmazlıklarının ise istatistiklere ne suretle yansıtılabileceği henüz açıklığa kavuşmamıştır.

Bu tablo serbest toplu pazarlık düzeninin işlerliğe kavuşturulması yönündeki çabaları ciddi suretle sekteye uğratacaktır. Sorunun çözümü için alınabilecek önlemler konusunda aralıksız çalışılmaktadır.

2.2. 2821 Sayılı Kanunun 4.Maddesine İlişkin Uygulama:

Bilindiği gibi, 2821 Sayılı Sendikalar Kanununun 4.maddesi "bir işyerinin girdiği işkolunun tesbiti" görevini Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına vermiştir. Bu madde uygulaması ile ilgili olarak Konfederasyonumuza üç uyuşmazlık intikal etmiştir. Bunlardan ilki "Adel Kalemcilik Fabrikası" ile ilgili olup, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı iddiamız yönünde anılan işyerinin "ağaç işkolunda" olduğuna karar vermiştir. Kanunun 4.maddesi gereğince Resmi Gazete'de yayımlanan karara karşı Laspetkim-İş Sendikası'na Kartal İş Mahkemesi'nde süresi içinde dava açılmış bulunmaktadır. Konu izlenmektedir.

Dördüncü madde uygulaması ile ilgili ikinci uyuşmazlık "Umumi Mağazalar" işyerleri ile ilgili olup, TÜMTİS ve LİKAT-İŞ örgütlerimizin anlayış ve yapıcı yaklaşımları ile çözüm yoluna girmiştir.

Üçüncü uyuşmazlık MTA bünyesindeki Matbaa işyeri ile ilgili olanıdır. Bu konuda Bakanlık bu işyerinin basın işkoluna girdiğini tesbit ve ilân etmiş ise de, işveren tesbit aleyhine dava açmıştır.

2.3. 2821 Sayılı Kanunun 22 ve 25 inci Maddelerinin Uygulaması ile İlgili Sorunlar:

2821 Sayılı Sendikalar Kanununun "üyelik kazanılması" başlıklı 22 nci maddesi "işçilerin aynı zamanda ve aynı işkolunda birden çok sendikaya üye olamayacakları" hükmünü getirmiş, "birden çok sendikaya üye olunması halinde tüm üyeliklerin geçersiz kabul edileceğini" belirtmiştir. Öte yandan "üyelik sona ermesi" başlıklı 25 nci maddeye göre, usulüne uygun olarak yapılan "çekilme, notere başvurma tarihinden itibaren üç ay sonra geçerli olacak" tır.

Bu iki maddenin bir arada uygulanmasının yol açabileceği mahzurlar Konfederasyonumuzca Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı yetkililerine anlatılmış, bir sendikaya üye olmadığını Noter huzurunda sarahaten bildiren işçi bakımından aynı işkolunda bir başka sendikaya üye olmanın "çift sendika üyeliği sebebiyle geçersizliğe yol açamayacağı", Kanun koyucunun amacının aynı zamanda aynı işkolunda birden çok sendikaya üye olmayı yasaklamak olduğu belirtilmiştir. Başlangıçta bu başvuruyu geçerli kabul etme eğiliminde olan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı daha sonra 25.maddenin

"bağlayıcı" olduğunu ileri sürmüştür. Bu durum, 7.5.1983 tarihinden sonra örgütlenen çoğu işçi açısından sorun yaratmaya namzettir. Nitekim, bazı kamu kuruluşlarında 25.maddedeki esaslı ön plâna alan bir yaklaşım benimsenmiştir. Yetki uyumsuzluklarında, zaman içinde toplu iş sözleşmesinden yararlanma koşullarında, üyelik saptamalarında olumsuz etkileri görülecek olan bu problemin çözümü için çalışılmaktadır.

- 2.4. 2821 Sayılı Kanunun 47.Maddesi ile ilgili Olarak Ortaya Çıkan Sorunlar ve Yapılan Çalışmalar:
- Bilindiği üzere, 2821 Sayılı Sendikalar Kanununun 47.maddesi ile Sendikaların ve Konfederasyonların yılda bir defa Maliye ve Gümrük Bakanlığı ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlıklarınca birlikte veya ayrı ayrı denetlenmesi esaslı getirilmiştir. Denetlemede, yönetim ve işleyişin, gelir ve giderlerin, gelir ve giderlerle ilgili olarak yetkili organlarca alınan kararların Kanun, tüzük ve kuruluşların amaçlarına uygun olup olmadığı ve harcamaların bu kararlara uygunluğu incelenecektir. Denetim esaslarını belirleyecek olan Tüzük henüz çıkarılmamış olmakla birlikte, bir süredir, çeşitli üye kuruluşlar denetlenmektedir. Denetleme sırasında izlenen yöntem, sonuçlarının duyurulma biçimi, çoğu zaman Konfederasyonumuzca denetim görüşünün ortaya atıldığı tarihten bu yana ortaya konan kaygıları doğrulanmaktadır. Konfederasyonumuz idari denetimin ve mali denetimin mali-kontrol ve soruşturma biçiminde uygulanmaya kalkışılmasının sendikal hak ve özgürlükleri temelinden zedeleyeceği görüşünü korurken, denetlemeler sırasında karşılaşılabilecek sorunları en aza indirebilmek için dikkat edilmesini gerekli gördüğü hususları Ocak/1984'den itibaren sürdürdüğü çalışmalarla ortaya koymuştur. Bu çerçevede sendikalar 12 Ocak 1984 gün, 84-216/29 sayılı genelge ile Kanunun 51.maddesi hakkında uyarılmış, aynı şekilde taşınmaz mallarla ilgili olarak yapılacak işlemler 17 Ocak 1984 gün, 84-315/29 sayılı genelge ile hatırlatılmıştır. Konfederasyonumuz bu konuda son olarak 5 Mart 1984 gün, 84-1026/29 sayılı genelge ekinde bir "denetim rehberi" göndermiştir. Yapılan tesbitlere göre, sendikalarımız önümüzdeki tarihlerde beş ayrı denetime muhatap kalabileceklerdir. Bu denetim, sendikaların kendi yasal organları dışında, TÜRK-İŞ, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Maliye ve Gümrük Bakanlıkları ve Devlet

Denetleme Kurulu tarafından yapılabilecektir. "Sarı Alarm İkazı" adı altında gönderilen tebliğde 2821,2822,2869,2908 Say. Kanunlar ışığında yapılabilecek denetimle ilgili hususlara dikkat çekilmiş, diğer bazı Yasa hükümlerine göre yapılması zorunlu işler hatırlatılmıştır.

2.5. 2822 Sayılı Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanunu Uygulanması:

2822 Sayılı Toplu Sözleşme, Grev ve Lokavt Kanunu uygulaması öncelikle 2821 Sayılı Kanunun 60 ıncı maddesi gereğince çıkarılan Tebliğ ve Tebliğ'e yönelik itirazlar sonucunda Ankara İş Mahkemelerince verilen kararlardan kaynaklanan pürüzlerin giderilebilmesine bağlı görünmektedir. Pürüzlerin giderilebilmesi ile "toplu iş sözleşmesini kinin yapacağı" sorusuna açıklık getirilecektir. Kuşkusuz henüz ortaya çıkmamış olmakla birlikte, yakın gelecekte, "işletme" kavramına dayalı yeni sorunlarla karşılaşılabilir.

Toplu iş sözleşmesinin "hangi sendika" tarafından yapılacağı- nın, diğer bir deyişle, "yetkiye" ilişkin hususların açıklığa kavuşmasından sonra "toplu iş sözleşmesinin nasıl yapılacağı" sorusu ağırlık kazanacaktır. Bu soru, 2822 Sayılı Kanunun düzenlemesine göre, "arabuluculuk ve tahkim" kurumlarıyla, nihayet "grev hakkı önündeki engellerle" yakından ilgilidir.

Tüm bu alanlarda son üç ay içindeki gelişmeler ve yapılan çalışmalar aşağıdadır.

2.5.1. 2822 Sayılı Kanunun 13.Maddesine İlişkin Uygulama:

2822 Sayılı Kanunun 13.Maddesi "Yetki Tesbiti için sendikanın başvurusunu öngörmüştür. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, 2821 Sayılı Kanunun 60.maddesi gereğince yayınladığı Tebliği esas alarak, 2822 Sayılı Kanunun 12.maddesinde öngörülen şartlara sahip sendikaya, başvuru sırasına göre, başvurma tarihinden itibaren altı iş günü sonra üye çoğunluğunu gösterir bir "tesbit yazısı" vermekle yükünlüdür. Bu tesbit yazısı ile birlikte, var ise, yetki uyuşmazlığı ile ilgili işlemler başlatılacaktır. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Tebliğin hiçbir şekilde itiraza uğranmış işkolları dahil, henüz hiçbir işkolu ile ilgili tesbit yazısını verebilmiş değildir. Buna sebep

olarak, Devlet İstatistik Enstitüsü'nün diğer bazı işler sebebiyle kendilerinden süre istemiş olması gösterilmiştir. İleri sürülen sebep ne olursa olsun, şu anda, 2822 Sayılı Kanunun 13.maddesinde öngörülen (6) iş günlük süre çığnemiş bulunmaktadır. Tesbit belgelerinin en geç Nisan ayı ortasından itibaren verilebileceği öğrenilmiştir.

2.5.2.Hakeme ve Resmi Arabulucuya Başvurma Uygulanması:

2822 Sayılı Kanunun sistemi içinde arabulucuk kurumu toplu iş sözleşmelerinin yapılabilmesi ile yakından ilgilidir. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, 2822 Sayılı Kanunun 59 ve 65 inci maddeleri gereğince hazırladığı "Hakeme ve Resmi Arabulucuya Başvurma Tüzüğü Tasarısı" nı Konfederasyonumuza göndermiştir. Konfederasyonumuzca Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına 30 Ocak 1984 gün, 84-618-12/25 sayılı yazı ile bildirilen TÜRK-İŞ görüşünde, "Tasarının, hazırlandığı şekliyle, serbest toplu pazarlık düzeninin kurulmasına ve sağlıklı bir biçimde işlemesine yardımcı olanayacağı sonucuna varıldığı" açıklanmıştır. Tüzüğün serbest toplu pazarlık hakkını zedeleyeceği düşünülen yönleri, özetle şöyle belirtilmiştir:

"...Tüzük Tasarısında Yüksek Haken Kurulu ile ilgili olarak yapılan düzenlemelerde, öncelikle Yüksek Haken Kurulu'nun 2822 Sayılı Kanunun genel amacı çerçevesinde yerine getirmekliği gerekli işlevi ortadan kaldırılmıştır. 2822 Sayılı Kanunun 32 ve 34 üncü maddelerine göre hareket edecek olan Yüksek Haken Kurulu, uyuşmazlığı ortadan kaldırma çalışmasında esas olarak tarafların serbest toplu pazarlık sonucunda ortaya koydukları isteklerle bağlı olmak gerekir. Oysa Tüzük Tasarısı ile 2364 Sayılı Kanun ihya edilmeye çalışılmakta ve Yüksek Haken Kurulu'nun, görev alanına giren işlerde bir "mecburi tahkim aracı" olarak çalışması istenmektedir. Bu yaklaşım serbest toplu pazarlık hakkı ile temelden gelişir ve Yüksek Haken Kurulu'na daha ileri ölçüde güven duyulmasına yol açar. Bunun gibi, Tüzük Tasarısı, Kurul adına ön inceleme yapacak unsurların idarenin doğrudan emrine tabi olmalarını öngörmüştür. Bu, hakenlik kurumundan beklenen tarafsızlığın daha başlangıçta tereddütlerle karşılanmasına yol açacaktır. Öte yandan, inceleme usulünde, öncelikle ön inceleme safhasında yersiz, zaman kaybettirici düzenlemelere yer verilmiştir..."

"Resmi Arabulucuk Teşkilâtı" ile ilgili Tüzük hükümleri ise şu yönleri ile eleştirilmiştir:

"...2822 Sayılı Yasa uzlaştırma sistemi yerine mecburi arabuluculuk sistemini getirmiştir. Bununla güdülen amacın iş uyuşmazlıklarını mümkün olan en aza indirmek olduğu bilinmektedir. Ancak bu yapılırken, iş uyuşmazlıklarını en aza indirebilmenin en önemli yolunun serbest toplu pazarlık düzenine işlerlik kazandırmak olduğu gözden uzak tutulmuştur. Arabulucuk kurumu, serbest toplu pazarlık sistemine hizmet edebildiği oranda yararlı olabilir. Bu da resmi arabulucuk teşkilatına, arabuluculukla görevlendirilecekler için güvenle bakılabilmesine bağlıdır. Tüzük Tasarısında gerek resmi arabulucuların seçme yöntemi, gerekse nitelikleri ile ilgili olarak yapılan düzenlemelerde bu yön büyük ölçüde ihmal edilmiştir. Bu durumda, resmi arabulucuk teşkilâtının ve arabulucuların da bir "mecburi tahkim teşkilatının uzantısı" olarak hareket etmeleri kaçınılmaz olacaktır. Böyle bir sonucun ise, serbest toplu pazarlık hakkını kâğıt üzerinde bırakacağı; arabulucuk kurumu ile sağlanmak istenen faydayı tehlikeye sokacağı açıktır..."

TÜRK-İŞ bu eleştirileri ışığında, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığından, Bakanlık temsilcileri ile en ziyade temsil kabiliyetini haiz işçi ve işveren kuruluşlarının temsilcilerinden oluşacak bir komisyonun kurulmasını ve yeni bir Tüzük hazırlanmasını istemişse de, bu konuda olumlu bir yaklaşım sağlanamamıştır.

2.5.3.2822 Sayılı Kanunun Geçici 1 inci Maddesi ile İlgili Uygulama:

2822 Sayılı Kanunun Geçici 1 inci maddesi uyarınca Yüksek Hukuk Kurulu yürürlük süresi 1984 yılına sarkan toplu iş sözleşmeleri ile ilgili ilke kararını 26 Şubat 1984 tarihinde açıklamıştır. 2822 Sayılı Kanun gereğince yeniden teşkil olunan Yüksek Hukuk Kurulu ilk toplantısını 3 Şubat 1984 günü yapmıştır. Bu toplantı öncesinde Yüksek Hukuk Kurulu'nun işçi asıl ve yedek üyeleri (Sn.Mustafa ÖZBEK, Sn.Mustafa BAŞOĞLU, Sn.Mehmet ACIDERELİ, Sn.Yaşar DOĞUALP, Sn.Bayram MERAL ve Sn.Tamer ERALAN) ile Konfederasyon merkezinde bir seri toplantı düzenlenmiş, TÜRK-İŞ Araştırma Merkezi tarafından yapılan tesbitler değerlendirilmiş ve bu çeşit "koordinasyon toplantıları"nın belirli aralıklarla devamı kararlaştırılmıştır. TÜRK-İŞ, işçi üyeleri aracılığıyla Yüksek Hukuk Kurulu'na yaptığı resmi

teklifi 10 Şubat 1984 günü açıklamıştır. Yüksek Hâkem Kurulu'nun 1984 için yapacağı tesbitin yüzde 43'den daha az olmaması gerektiği belirtilen açıklamada, özetle şu hususlara dikkat çekilmiştir:

"...(1) Çalışanlar içinde ücretli kesimin payının yüzde 15 dolayında bulunduğu yurtdışında, işçi ücret artışlarının enflasyonun sebebi olduğu, enflasyonu körüklediği yolundaki iddia toptan iflâs etmiştir.

(2) 2364 sayılı Kanun çerçevesinde Yüksek Hâkem Kurulu tarafından son üç yıl içinde yapılan belirlemeler daima enflasyon oranının gerisinde kalmıştır.

(3) Son beş yıl içinde gerçek ücretlerde en az yüzde 50 oranında bir gerileme meydana gelmiştir.

(4) Böyle bir tabloda Hükümet, son üç yılın acı deneyimlerini, gelir dağılımındaki adaletsizliğin giderek büyüdüğünü dikkate almaz bir tavır içinde, işçi ücretlerini gene muhayyel ve gerçekleşmesinin çok güç olduğu bilinen bir orana bağlamak istemektedir. Oysa tahammül edilmez geçim sıkıntısı içinde bulunan işçilerden artık daha ileri ölçüde özveride bulunmalarını beklemenin ve isteminin hiçbir haklı dayanağı kalmamıştır.

Bu gerçeklere göre, iki çocuklu bir ailenin dengeli ve yeterli beslenebilmesi için son bir yıl içinde en az yüzde 43 artmış bulunan mutfak masrafları, temel besin içi ihtiyaç maddeleri kapsamına giren mallarda son bir yıl içinde ortaya çıkan yüzde 50 dolayında artış, aynı dönemde ortalama yüzde 41 oranında artan kira harcamaları, gerçekleşen enflasyon oranının önemli ölçüde gerisinde kalan 1983 yılı ücret zammı, daha öncesinde olduğu gibi, 1982 ve 1983 içinde işçi ücretlerine yansıtılmadığı bilinen gayri safi millî hasıla payı dikkate alınarak, Yüksek Hâkem Kurulunca 1984 yılı için yapılacak tesbitin vergi iadesi ve vergi indirimi ile sağlanacağı iddia olunan yararlarından bağımsız olarak, yüzde 43'ten daha az olmaması gerekmektedir. Sosyal yardımlar da aynı oranda artırılmalıdır..."

Kurul çalışmalarında tıkanıklık başgöstermesi üzerine Yönetim Kurulumuzca "Başkanlar Kurulu" olağanüstü toplantıya çağrılmış, yapılan değerlendirme sonucunda TÜRK-İŞ'in tesbite ilişkin önerisi benimsenirken, YHK'nun işçi üyelerinin yürürlük süresi 1984'e sarkan toplu iş sözleşmeleri ile ilgili olarak alınacak karara katılmamaları, ilke kamrının belirlenmesinden sonra ise, daha ileri ölçüde haksızlık yapılmasını önleyebilmek düşüncesi ile Kurul üyeliğinin sürdürülmesi kararlaştırılmıştır. TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu (yüzde 25 + 2000 TL) olarak TÜRK-İŞ'in YHK üyeleri dışında alınan kararın gerçekçi ve yeterli olmadığını da tekrarlamıştır. İlke kararının çeşitli işyerlerine yansıtılma biçimi konusundaki çıkmazlar ise devam etmektedir.

2.6. 1475 Sayılı Yasa Uygulamasına İlişkin Girişimler:

1475 Sayılı Kanunda 2869 Sayılı Yasa ile yapılan değişikliğin iş süresi uygulamasında yol açtığı sorunlar devam etmektedir. Konfederasyonumuzca sözlü olarak yapılan çeşitli başvurular-dan sonra 24 Şubat 1984 tarihinde, 84-1394-12/25 sayılı bir yazı ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na başvurularak 1475 Sayılı İş Kanununun 2869 Sayılı Kanunla değişik 61 inci maddesinin yeniden düzenlenmesi istenilmiştir. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na yapılan başvuruda şu görüşlere yer verilmiştir:

"...2869 Sayılı Yasa, 1475 sayılı İş Yasasının 61 nci maddesini değiştirerek, genel bakımdan iş süresini haftada en çok 45 saat olarak belirlemiştir.

Endüstrileşmiş ileri ülkelerde 40 saate kadar düşen haftalık çalışma süresinin ülkemizde de benimsenmesi, Konfederasyonumuzun öteden beri özlemini duyduğu ve insan hakları ile birlikte düşündüğü bir uygulamadır. Çalışma saatlerinin haftada en çok 45 saat olarak kabulü, uygulamada birtakım sıkıntılara yol açmıştır. Özellikle vardiyalı çalışmaların kanun hükmüne rağmen işçinin haftada 45 saatten fazla çalıştırıldığı ücret ödenmediği gözlenmiştir.

Konfederasyonumuz haftalık en çok 45 saat olan çalışma süresinin uygulanmasında şu yada bu sebeple işçinin daha fazla çalıştırılmasının karşısındadır. Kanun hükmü hiç saptırılmadan uygulanmalıdır. Ancak, bazı işlerin yapılmasında vardiye tatbikatından vazgeçmek mümkün olamamaktadır. Gerek vardiye uygulanması sonucu gerekse işin özelliği sonucu, işçinin haftalık çalışma saatlerinin 45 saati aşması halinde (haftalık 45 saatlik çalışma süresinin çalışma günlerine bölünmesi sonucu ortaya çıkacak günlük azami çalışma saatinin üzerindeki her türlü çalışmalar karşılığında) işçiye fazla mesai ücreti ödenmesi halinde hem işçi haklarına riayet edilmiş olacak, hem emek karşılıksız bırakılmamış olacak, hem de işverenler uygulama güçlüğünden kurtarılmış olacaktır. Pek tabiidir ki, bu sonuca ulaşabilmek yasa değişikliği ile mümkün olabilecektir.

Yukarıda açıklanan doğrultuda, 1475 sayılı İş Kanununun 2869 sayılı Kanun ile değişik 61.maddesinin yeniden düzenlenmesi için hazırlığın yukarıda açıklanan görüşlerinize de yer vererek yapılmasını dileriz.."

Sorunun Yasa değişikliği yoluyla çözülmesi için başlatılan girişimler sürdürülmektedir.

"İşçi çıkarma yasağı"nın korunabilmesi için gereken temaslar ise sürdürülmektedir.

2.7. Diğer Yasa Uygulamaları:

2821 ve 2822 Sayılı Yasa uygulamaları ile ilgili bu gelişmeler yanısıra Konfederasyonumuzca Dernekler Kanunuun 43.maddesi ile ilgili olarak üye kuruluşlarımızca yapılan başvurular izlenmiş, İçişleri Bakanlığı'ndan gerekli iznin verilmesi sağlanmıştır.

Bunun yanında, Türk Bayrağı Kanunu ile ilgili olarak sendikaların flâmalarında, rozet ve armalarında, başlıklı kâğıt ve zarfları ile levha ve tanıtıcı yayınlarında "ay yıldız" kullanılmasına devam edilmesi gerektiği yolundaki yerleşmiş görüşümüzün gerçekleştirilmesine çalışılmaktadır. 2893 sayılı Türk Bayrağı Kanununun 7.maddesi gereğince çıkarılacak Tüzük'te soruna açıklık getirilmesi beklenilmektedir. Tüzük tasarısı halen Başbakanlıktadır.

Diğer taraftan Sıkıyönetimin kaldırıldığı illerde "Olağanüstü Hal Yasası"nın uygulanmasının yol açabileceği mahzurlara ise çeşitli düzeylerde yapılan temaslarda işaret edilmiştir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

EKONOMİK SORUNLARIN ÇÖZÜMÜNE İLİŞKİN ÇALIŞMALAR

- 3- Ekonomik sorunların çözümüne ilişkin çalışmalar içinde 2822 Sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesi ile Yüksek Hâkim Kurulu tarafından yapılan ve yukarıda da değinilen çalışmalar ve bu çalışmaların gerektirdiği TÜRK-İŞ Araştırma Merkezi çalışmaları devam etmektedir. Bu çalışma dışında "asgari ücretlerin yeniden belirlenmesi" ve "ek zam uygulaması" ile ilgili iki gelişme olmuştur.

3.1. Asgari Ücret Çalışması:

TÜRK-İŞ 13.Genel Kurul kararı ışığında, asgari ücretlerin yeniden belirlenmesi gerektiği yolundaki çağrılarımız,Hükümetçe kabul edilmiş, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı 24 Şubat 1984 günü Konfederasyonumuza gönderdiği bir yazı ile Asgari Ücret Tesbit Komisyonu'nu 11 Mart 1984 günü toplantıya çağırdığını bildirmiştir.

./..

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu Asgari Ücret Tespit Komisyonu asıl ve yedek üyelerini (Asıl Üyeler: Sn.Kaya ÖZDEMİR, Sn.Yaşar DOĞUALP, Sn.Mehmet ACIDEREİ, Sn.Ahmet KURT, Sn.Zeynel IRMAK; Yedek Üyeler: Sn.Güral ERÇAKIR, Sn.Güven ÖNLER, Sn.Ali Ekber GÜVENÇ, Sn.Zeynel YILMAZ, Sn.Sabri IŞIK) belirlemiş Kurul, 28 Mart 1984 tarihinde yedi toplantı sonunda kararını oybirliği ile vermiştir.

Karara göre, asgari ücretler 16 yaşından büyük işçiler için 817.50 TL/gün; 16 yaşından küçük işçiler için de 562.50 TL/gün olarak belirlenmiş, 31 Mart 1984 günü Resmi Gazete'de (Sayı 18358) yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.

Asgari Ücret tesbit kararına, işçi temsilcileri şu ihtirazı kayıt ile katılmışlardır:

"İşçi temsilcileri olarak bağımlılık oranı konusunda Asgari Ücret Tespit Komisyonu kararına esastan karşı olduğumuzu, bu hususta Asgari Ücret Yönetmeliği'nin değiştirilmesi gerektiğine inandığımızı, ancak asgari ücretin ittifakla çıkmasının sağla-
yacağı yararları düşünerek müspet oy kullandığımızı, bu kararın üretime olumlu katkıda bulunmasını temenni ettiğinizi belirtmek isteriz..."

Tarım kesimi asgari ücret çalışmalarının ise Nisan ayı sonuna kadar tamamlanması beklenmektedir.

3.2."Ek Zam Uygulaması"nda Çıkan Sorunlar:

Konfederasyonumuza yapılan çok sayıda başvuru ile 1 Kasım 1983'ten beri uygulanmakta olan (3000.-TL) ek zam ile ilgili çeşitli sorunlarla karşılaşmakta olduğu tespit edilmiş, haksız uygulamaların önlenmesi için Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'ndan önlem alması istenilmiştir. Çeşitli girişimleri takiben Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı 24.3.1984 günü alınan, 14.3.1984 gün, 13-665/2607 sayılı ve teyiden 27.3.1984 gün, 13-666/2087 sayılı yazıları ile, ödemenin 1475 Sayılı İş Kanununun "çalışılmış gibi sayılan haller" başlıklı 51.maddesinde belirtilen esaslar çerçevesinde değerlendirileceğini açıklığa kavuşturmuştur. Bu durumda, İş Kanununun 51.maddesinde belirtilen hallerde, izinli ve istirahatli olanlardan herhangi bir kesinti yapılmayacağı belirlenmiştir.

Konu, Genel Başkanlıklara 27.3.1984 gün, 84-2096/29 sayılı bir genelge ile duyurulmuştur.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
TEŞKİLATLANDIRMA ÇALIŞMALARI

- 4- Teşkilâtlanma çalışmaları Genel Teşkilatlandırma Sekreterliği'nce TÜRK-İŞ 13.Genel Kurul kararı ışığında başlatılmış, "hizmet plânı" ve bu plân uygulanarak çalışma programı hazırlanmıştır. Yönetim Kurulumuzun tüm çalışmalarda ilke olarak benimsediği yöntem uygun suretle, teşkilatlanma alanında yapılacak işler "kısa,orta ve uzun vadeli" programlara bağlanmıştır. Kısa vadede sonuçlandırılması programlanan hizmetler bölümünde yapılan çalışmalar şöyledir:

Bu program çerçevesinde öncelikle 4 Ocak 1984 gün, 84-36/29 sayılı bir genelge ile Teşkilatımızın yapısını ortaya koyacak bilgilerin Konfederasyonumuza gönderilmesi istenilmiş, 3 Şubat 1984 gün, 84-793/2/1-8 sayılı genelge ile 22 Şubat 1984 tarihinden itibaren yirmi ilde sürdürülecek çalışmalar ve koordinasyonla görevli TÜRK-İŞ Bölge Temsilciliklerine duyurulmuş, geliştirilen bir form ile mahalli kuruluşların yapısını ortaya koyacak bilgiler istenilmiş, 14 Şubat 1983 gün, 84-1090/29 sayılı bir genelge ile teşkilâtlanma konusunda TÜRK-İŞ 13.Genel Kurul kararı hatırlatılarak "Teşkilâttaki tüm sorunlar ve faaliyetler konusunda her üç ayda bir gönderilmek gereken raporların" aksatılmaması çağrısında bulunulmuştur.

Bu arada kısa vadede sonuçlandırılması programlanan hizmetler bölümünde aşağıda belirtilen çalışmalar yapılmıştır:

- a) TÜRK-İŞ Teşkilatlandırma Bürosunun Kuruluşu ve Çalışma Yönetmeliği Taslağı hazırlanmıştır.
- b) TÜRK-İŞ Bölge Temsilcileri ile Konfederasyon Merkezinde bir toplantı düzenlenmiş çalışmaları ve ihtiyaçları ile ilgili tespitler yapılmıştır.
- c) Bölge Temsilcilikleri Çalışma Yönetmeliği hazırlanmıştır.
- d) Bölge Temsilciliklerinin acil ihtiyaçları, eleman ve demirbaş-gerekleri tespit edilmiş, temini için Yönetim Kuruluna sunulmuştur.
- e) Bölge Temsilcilikleri ve diğer bazı illerde Sendikalarımız Şube Başkanları ve Teşkilatlandırma Sekreterlerinin katılacağı 20 merkezde yapılması programlanan Teşkilatlandırma ve Koordinasyon Toplantılarından 14'ü gerçekleştirilmiştir. Ayrıca toplantıların yapıldığı illerde kurulu şubelerin merkezleri ziyaret edilmiştir.
- f) Konfederasyonumuza bağlı Teşkilatların üye,eleman,taşınmaz ve taşınmaz demirbaşları ile ilgili envanter çıkarılmış,bütün Teşkilâtlarımızın Merkez ve Şube adresleri ile Yönetim

Kurulunda görev alan Yöneticilerin isimleri tespit edilmiştir. (Bütün Teşkilatlarımızın Genel Merkez ve Şubelerinin Kurulu bulunduğu illere göre adres ve yöneticilerini tanıtan bir kitapçık hazırlanmaktadır.)

g) 2821 ve 2822 sayılı Yasalarda teşkilâtlandırma hizmetlerinin yürütülmesinde engel teşkil eden hususlar tespit edilmiştir.

h) Konfederasyonumuz üyesi bir işkolunda teşkilâtlanmış birden çok sayıda sendikamın tek tüzel kişilikte bütünleşmesi için sendika yetkilileri ile toplantılar yapılmıştır.

Bütünleşmede sendikalarımızca uyulmak gereken ilkeler Yönetim Kurulumuzca tespit edilerek kendilerine tebliğ edilmiştir.

Maden işkolunda kurulu T.Maden-İş ve Genel Maden-İş Sendikalarının tek tüzel kişilikte toplanmasını teninen yapılan çalışmalar/protokoller bağlanmış, durum Teşkilâtımıza 23 Mart 1984 gün, 84-2032/29 sayılı genelge ile duyurulmuştur.

Bu arada tek sendikada bütünleşmesi gereken diğer sendikalar ile temaslar sürdürülmektedir.

1) TOLEYİS Sendikamızın Merkezi İstanbul'da kurulu Bağımsız Turizm-İş sendikasının TOLEYİS Sendikamıza iltihakı sureti ile sonuçlandırılmıştır.

TOLEYİS Sendikamızın teşkilâtlandırma çalışmalarına yardımcı olmak amacı ile Konfederasyonumuz Teşkilâtlandırma uzmanlarından biri Ankara Anadolu Bölge Şube Başkanlığında görevlendirilmiştir.

1) Tüketim ve Konut Kooperatifleri Envanter Çalışması yapılmaktadır. 12 merkezde yapılan toplantılar sonucunda 37 ildeki envanter çalışmaları sonuçlandırılmıştır. Ayrıca Kooperatifleşme de işkolu düzeyinde teşkilatlandırma esasına göre model düşünülmüş ve uygulanmaya esas teşkilatlandırma plânı hazırlanmıştır. Uygulanmaya esas teşkilatlandırma plânı hazırlanmıştır. Uygulama Plânı 15-20 Mayıs tarihleri arasında teşkilâtlanmış Merkez yetkililer ile yapılacak toplantıda ele alınacaktır.

Kısa vadede plânlanan ve iş programına bağlanmış bulunan çalışmaların tümü 15 Mayıs'a kadar sonuçlandırılmış ve orta vadede yapılması plânlanan işler başlatılacaktır.

5.2.STE Kodlu Sendikacılık Temel Eğitimi (Temsilciler için):

STE - 1	Samsun	27 Şubat-9.3.1984	22 Kursiyer
STE - 2	Samsun	5-16 Mart 1984	İptal
STE - 3	Samsun	19-30 Mart 1984	İptal

5.3.SİE Kodlu Sendikacılık İhtisas Eğitimi(Şube Yöneticileri için):

SİE - 1	Samsun	20-24 Şubat 1984	12 Kursiyer
SİE - 2	Samsun	5 -9 Mart 1984	İptal
SİE - 3	Samsun	26-30 Mart 1984	19 Kursiyer

Samsun'daki seminerlerimiz genellikle üniversite öğretim üyelerinin ders vermesi esasına göre plânlanmıştır. Ancak, üniversitelerin kendi ders programlarının gittikçe ağırlaşması nedeniyle anlaştığımız değerli hocaların seminer zamanında mazeret çıktığı görülmektedir. Bu nedenle STE ve SİE kodlu programlarınızda elimizde olmayan sebeplerle iptal mecburiyetleri doğmaktadır. Bu müşkülü aşabilmek amacıyla, YÖK Başkanlığının müracaat edilmiş ve Samsun'da ders verecek öğretim üyelerine akademik kolaylık sağlanması istenmiştir. Bu müracaatınızın sonucuna göre SİE ve STE programlarınızın yeniden düzenlenmesi ihtiyacı doğabilecektir.

5.4.YAZ Kodlu Yaz Eğitimi Programı (Şube Yöneticileri için):

Bu program Temmuz ayında yapılacaktır. Şimdiki aşamada hazırlık çalışmaları yapılmaktadır.

5.5.İSİG Kodlu İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Genel Programı:

İSİG - 1	Ankara	20-22 Şubat 1984	44 Kursiyer
İSİG - 2	Ankara	19-22 Mart 1984	(Yerel Seçimler nedeniyle 2-5 Mayıs 1984 tarihine ertelenmiştir.)

5.6.İSİG-76 Kodlu İş Güvenliği Kurulu Eğitimi:

Nisan içinde 9 ilde koordinasyon toplantısı yapılmak üzere plânlanmış olup, görevli uzmanınız halen bu faaliyeti ilgili illerde yürütmektedir.

5.7.BTE Kodlu Bölge Temsilciliği Eğitimleri:

Bölge Temsilciliklerinizden gelecek taleplere göre yürütülecektir. Şimdiki halde 1.Bölge Temsilciliğiniz bünyesinde bazı faaliyetler plânlanmaktadır. Diğer Bölge Temsilciliklerinizden gelecek talepler de ayrıca değerlendirilecektir.

5.8. SBL Kodlu Şube Başkanları için Liderlik Geliştirme Eğitimi:

SBL - 1	Ankara	19-20 Ocak 1984	30 Kursiyer
SBL - 2	Ankara	(Eğitim programının geliştirilmesi çalışması olup ilgili hoca tarafından yürütülmektedir.)	

5.9. GME Kodlu Üst Düzey Eğitimi (Genel Merkez Yöneticileri için)

GME - 1	İzmir	6-9 Mart 1984	25 Kursiyer
GME - 2	İzmir	12-15 Mart 984	25 "

5.10. LİE Kodlu Temsilci Eğitimi Programı:

LİE - 1	Samsun	12-16 Mart 984	(GME kodlu seminerlerle irtibatlı olduğu için, onların tarihlerinin değiştirilmesi nedeniyle ertelenmiştir.)
---------	--------	----------------	--

5.11. DEM Kodlu Demografi Eğitimi Programı:

Finansman komusunda Patfinder adlı uluslararası vakıf ile temaslara başlanmak üzeredir. Hükümetten gerekli izin alınınca programa başlanacaktır.

5.12. SEN KODlu Sendikalara Eğitim Desteği Programı:

Sendikalarımızdan çeşitli konularda gelen talepler inkânlar ölçüsünde karşılanmakta ve gerekli teknik yardım yapılmaktadır.

ALTINCI BÖLÜM

ARAŞTIRMA MERKEZİ ÇALIŞMALARI

6- Araştırma Merkezimiz ekonomik ve sendikal araştırma çalışmalarını sürdürmektedir. 2822 sayılı Kanunun Geçici 1 inci maddesi gereğince Yüksek Hâkim Kurulu tarafından yapılacak çalışmada ve asgari ücret belirlene çalışmalarında işçi görüşünün ekonomik dayanakları Merkezimizce hazırlanmış, ayrıca geleceğe dönük çeşitli projeler plânlanmıştır. Merkezin Çalışmaları Şöyledir:

./..

6.1. 1984 yılı Ücret Zammı Çalışmaları:

Konfederasyon Araştırma Bürosu, süreleri 1984 yılına sarkan toplu iş sözleşmelerine YHK tarafından uygulanacak ücret zammının ne miktarda olması gerektiği konusunda çalışmalar yapmıştır. Çeşitli yörelerde fiyat araştırması yaparak/yasanan enflasyon oranının resmi endekslerin çok üstünde seyrettiğini verilere dayanarak ortaya koymuştur. Bunun yanı sıra; çeşitli işyerlerinde çalışan işçilerin üzerinde sosyo-ekonomik durumların tesbiti için anket uygulamalarında bulunmuştur.

Derlenen bu veriler çerçevesinde, sadece 1983 yılı geçim düzeyinin korunmasına yönelik olacak biçimde %43 olarak tesbit edilen oran basında ve kamuoyunda olumlu destekler görmüştür. Bu haklı ve bilimsel gerekçelere dayanan zam talebiniz, YHK'nun bilinen yapısından ötürü %25 + 2000 TL. olarak tesbit edilmiştir.

6.2. Asgari Ücret Çalışması:

Konfederasyonumuzun talebi üzerine toplantıya çağrılan Asgari Ücret Tesbit Komisyonundaki işçi temsilcilerine ekonomik ve sosyal verileri ve ilkeleri kapsayan bir rapor dosya halinde sunulmuştur.

6.3. Diğer Çalışmalar:

- a) Yenilenen toplu iş sözleşmelerinin genel bir değerlendirmesini yapmak amacıyla "TOPLU İŞ SÖZLEŞME ANALİZİ" adı altında bir çalışmaya başlanmıştır.
- b) 1984 yılı içersinde biten toplu iş sözleşmelerini belirlemek amacıyla bir form geliştirilmiş, Teşkilâtınıza gönderilerek cevapların değerlendirilmesine başlanmıştır.
- c) İstatistikî verilerin derlenmesine ve değerlendirilmesine devam edilmektedir.

6.4. Uygulamaya Geçilmek Üzere Planlanmış Projeler:

- a) Konu: Türkiye'nin Genel Ekonomik ve Sosyal Durumu (Temel Ekonomik-sosyal göstergeler ve kalkınma planı)
Konfederasyonumuz Araştırma Bürosunca ülkemizin ekonomik ve sosyal durumunu sürekli olarak izlemek ve belli bir süre sonunda rapor haline dönüştürmek amaçlanmaktadır.

./..

b) Konu: Toplu İş Sözleşmeleri Analizi (1963-1984)

Yirmi bir yıllık uygulamasını geride bıraktığınız toplu pazarlık sisteminin genel bir değerlendirmesini yaparak "Toplu İş Sözleşmesi Analizi" adı altında bir kitap yayınlamaktır.

c) Konu: Asgari Ücret

Asgari Ücret konusunu sürekli olarak takip etmek ve kamuoyunu yönlendirmek amacına dönüktür.

d) Konu: TÜRK-İŞ Üyesi işçiler için sosyo-ekonomik durum anketi (Genel profil çalışması)

TÜRK-İŞ'e bağlı işçilerin sosyo-ekonomik durumunu tesbit etmek amacıyla işçi profili anketi taslak halinde hazırlanmış ve uygulama testleri yapılmıştır.

e) Konu: Çalışma Ekonomisi

İşçilerin çalışma koşullarını etkileyen ekonomik ve sosyal durumunun değerlendirileceği bir araştırma ve onu takip eden bir seminer planlanmıştır.

f) Konu: İndeksler

Ülkemizde hazırlanmakta olan fiyat indekslerinde mevcut bulunan önemli eksikliklerinin tesbiti ile bunların TÜRK-İŞ ihtiyaçları doğrultusunda yenilenmesini sağlamak amacıyla Konfederasyonumuz tarafından "İşçi Tüketici İndeksi" hazırlanması hedeflenmiştir.

g) Konu: Ücretler

Ücret kavramlarını ve kuranlarını incelemek ve toplu pazarlık görüşmelerinde işçi sendikalarının uygulayacak strateji ve taktikleri belirlemek amaçlanmaktadır.

YEDİNCİ BÖLÜM

DIŞ İLİŞKİLER

- 7- 13.Genel Kurul Toplantımızdan bu yana dış ilişkilerimiz ICFTU, ICFTU/ARO, TUAC ve diğer milli merkezler ile ikili ve çok yönlü olarak normal seyri içinde devam etmektedir.

Konfederasyonumuzun işçi hak ve özgürlüklerini düzenleyen yasalarda değişiklik yapılması yolundaki isteği ICFTU tarafından da yakından izlenilmektedir. ICFTU, bir yandan BM Uluslararası Çalışma Teşkilatı (ILO) nezdindeki girişimlerini sürdürürken, diğer yandan Hükümete yasaların işçi hak ve özgürlüklerini çığneyen hükümlerinin bir an önce değiştirilmesi için çağrıda bulunmaktadır. Bunun gibi, Hükümetce izlenen ekonomik politika, Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD) Sendikalar Danışma Komitesi (TUAC) tarafından yakından takip edilmekte ve Konfederasyonumuza gelişmeler konusunda bilgi verilmektedir.

Önünüzdeki dönem içinde TÜRK-İŞ, ICFTU İcra Kurulu 85.Dönem Toplantısında, ICFTU/ARO 13.Kongresinde ve 70.Dönem Uluslararası Çalışma Konferansında temsil edilecektir.

13.Genel Kurul toplantısından bu yana geçen dönem içinde ise, Mısır İşçi Sendikaları Federasyonunun daveti üzerine Genel Başkanımız Şevket YILMAZ 3-10 Nisan 1984 tarihleri arasında Mısır Arap Cumhuriyetini ziyaret etmiştir. Genel Başkanımız Şevket YILMAZ'a bu ziyareti sırasında DEMİRYOL-İŞ Sendikası Adapazarı Şube Başkanı ve SSK Yönetin Kurulu üyesi Enver TOÇOĞLU refakat etmiştir. Yine aynı dönem içinde AĞAÇ-İŞ Sendikası Genel Başkanı Gural ERÇAKIR, HAYA-İŞ Sendikası Genel Başkanı İbrahim ÖZTÜRK ve TGS Genel Başkanı Oktay KURTDÖKE'den oluşan üç kişilik bir heyet sendikal konularda 1 ay süre ile yerinde incelemelerde bulunmak üzere Amerika Birleşik Devletlerini ziyaret etmiştir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER ÇALIŞMALARI

- 8- TÜRK-İŞ'in 13.Genel Kurulundan bu yana, Konfederasyonumuzun Basın ve Halkla İlişkiler Bürosu normal çalışmalarına sürdürmüş ve gerektiği hallerde TÜRK-İŞ'e ait faaliyetlerle görüşlerimiz basın ve yayın organlarına intikal ettirilmiştir.

Bu arada, son üç ay içinde Konfederasyonumuza ve dolayısıyla bağlı sendikal kuruluşlarımızı en çok işgal eden, "YHK'nun Tesbit Edeceği 1984 Yılı Zamları" ile "Yetki Sorunu" ve "Asgari Ücret Çalışmaları" nı ilgilendiren eleştiri ve önerilerimiz, en geniş biçimiyle basın-yayın organlarında yayınlanmıştır.

Bu komularla ilgili olarak, gerek Yönetim Kurulumuzun, gerekse TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulunun 25 Şubat'ta başlayıp iki gün süren toplantısı sonunda yayınlanan çeşitli basın bültenleriyle görüşlerinizin kamuoyuna yansıtılması sağlanmıştır.

8.1. Dergi ve Abone Durumu:

Halen 178.sayısının hazırlanmakta olduğu TÜRK-İŞ Dergisi'nin beher nüshasının maliyeti, son kâğıt ve işçilik zamlarıyla birlikte yaklaşık 90 liraya (posta giderleri dahil) çıkmış bulunmaktadır.

Muhtevası itibariyle en iyi şekilde yayınlanmasına çalışılan, fakat, bağlı kuruluşlarımızın ilgisi oranında diğer sendikalarımızın çalışmalarına yer verilen Dergimizin abone karşılıkları, maalesef zamanında ve tam yatırılmamaktadır.

Buna rağmen, abone olsun veya olmasın, TÜRK-İŞ'e üye her kuruluşunuza, yeteri kadar dergi postalanmasına devam edilmektedir. Bağlı kuruluşlarımızın, Konfederasyonumuzun sesini dile getiren bu dergiye daha yakın ilgi duymalarını, yayınlanmasını istedikleri faaliyetlerini Basın Büromuza ulaştırmaları ve abone bedellerini yatırmaları zaruridir.

Ayrıca, artan maliyetler karşısında dergi abone listesi yeniden tanzim edilmiş, gönderilmesi zaruri görülen dergi adedi makul sayıya indirilmiştir. Gerek özel, gerek tüzel kişilikleri itibariyle kimlerin abone olup olmayacağı yeni bir düzene sokulmuştur.

Halen dergimizin tirajı 1500 adettir.

DOKUZUNCU BÖLÜM KADIN İŞÇİLER BÜROSU

9- TÜRK-İŞ Kadın İşçiler Bürosu, "Kadın İşçiler Temel Eğitim Seminerleri" ve "Kadın Sendikacılar Eğitim Seminerleri" olmak üzere iki tür eğitim programı uygulamaktadır. Genel Kuruldan sonra yapılan Kadın İşçiler Temel Eğitim Seminerlerinin tarihleri, yapıldıkları iller şöyledir:

10-13 Ocak 1984,	Eskişehir	60 Kursiyer katıldı
16-19 Ocak 1984,	Kocaeli	40 " "
13-16 Şubat 984,	Adana	45 " "

Bu seminerlerde aşağıdaki konular işlenmiştir:

- 1- Çağdaş Toplumda Kadın
- 2- SSK Mevzuatı Açısından Kadın İşçilerin Sorunları
- 3- Çalışan Kadınların ve Çocuklarının Sorunları
- 4- Genel Beslenme, Aile Beslenmesi ve Çocuk Beslenmesi
- 5- Kadın Sağlığı ve Hastalıkları
- 6- Hür Sendikacılık ve TÜRK-İŞ
- 7- TÜRK-İŞ'in Kadın İşçilere Dönük Hizmetleri, Kadın İşçilerin Sorunları ve Çözüm Yolları.

Genel Kuruldan sonra yapılan Kadın Sendikacılar Eğitim Seminerlerinin Tarihleri ve yapıldıkları iller, kursiyer sayısı şöyledir:

30 Ocak - 2 Şubat 1984	İstanbul	37	Kursiyer	katıldı
20-23 Şubat 1984	Bursa	30	"	"
26-29 Mart 1984	Edirne	36	"	"

Bu seminerlerde aşağıdaki konular işlenmiştir:

- 1- Hür Sendikacılık, TÜRK-İŞ ve İlkeleri
- 2- Modern Türkiye'de Kadınların Çalışma Hayatındaki Yeri
- 3- Çalışma Ekonomisi
- 4- Endüstri İlişkileri
- 5- TÜRK-İŞ'in Kadın İşçilere Dönük Hizmetleri
- 6- İş Hukuku (2821-2822)
- 7- Toplu Sözleşme Düzeni İçinde İşçi-İşveren İlişkileri

Bu seminerlerde İstanbul Boğaziçi Üniversitesinden, Hacettepe Üniversitesinden, İstanbul Üniversitesi Çapa Tıp Fakültesinden ve diğer üniversitelerden öğretim görevlileriyle işbirliği yapılmıştır.

TÜRK-İŞ Kadın İşçiler Bürosu Eğitim Çalışmaları dışında seminerlere katılamayan kadın işçilerin eğitimi için TÜRK-İŞ/AAFLİ ortak programı dahilinde "Kadın İşçiler Bülteni" çıkartmaya başlamıştır. Bu bülten büronun tüm faaliyetlerini kapsamaktadır. Ayrıca beslenme, aile ve çocuk sağlığı, ev ekonomisi gibi konularda da bilimsel makaleler yayınlanarak kadın işçilerinize faydalı olmayı amaçlamaktadır. Bültenin dağıtımına sendika genel merkezlerinden ve şubelerinden gelen istekler çerçevesinde devam edilmektedir. Bültenin öğretim görevlilerine, basın mensuplarına ve diğer kuruluşlara da gönderilmektedir.

./..

ONUNCU BÖLÜM
İŞÇİ SAĞLIĞI ve AİLE PLÂNLAMASI PROJE MÜDÜRLÜĞÜ

10- İşçi Sağlığı ve Aile Plânlaması Proje Müdürlüğü tarafından Ocak-Mart 1984 tarihleri arasında gerçekleştirilen çalışmalar aşağıda gösterilmiştir:

- 1) İşyeri düzeyinde 15 aile plânlaması polikliniği hizmete başlatılmıştır ve

R.İ.A..... 1150

O.Hap..... 352

Kondom.....26.552 adet olmak üzere toplam

28.054 üyenize hizmet sunulmuştur.

- 2) 4 hastane ve 15 işyeri aile plânlaması kliniğimiz muntazam olarak denetlenmiştir.

- 3) Toplam 19 olan aile plânlaması kliniğimizin lojistik desteği açık vermeye fırsat bırakmadan gerçekleştirilmiştir.

- 4) Çalışma hayatını yeniden düzenleyen yasalara ilişkin değişiklikler nedeni ile her kademede sendika yöneticisinin yararlanabileceği "İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Mevzuatı" adlı 155 nolu yayın hazırlanmıştır. (Anılan yayının birinci baskısı bittiğinden ikinci baskısı yapılmıştır.)

- 5) Sosyal Sigortalar Kurumu Genel Müdürlüğü Sağlık Dairesi Başkanlığınca, Sosyal Sigortalar Kurumunun 68 yataklı sağlık tesisinde aile plânlaması çalışmasını başlatma isteğinin karşılanabilmesi için gerekli çalışmalar yoğun bir biçimde devam etmektedir.

- 6) Yoğun sendikal çalışmalar nedeniyle 1983 yılında ancak 4 işçi sağlığı ve İş Güvenliği Kurulları Eğitimi gerçekleştirilmiştir. 1984 yılı başından itibaren yoğun bir çalışma ile 14 İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Kurulları Eğitimi daha gerçekleştirilerek toplam 450 Kurul üyesine eğitim hizmeti götürülmüştür.

- 7) Konfederasyonumuza bağlı kuruluşlardan İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği ile Aile Plânlaması konusunda Müdürlüğümüzden istenen danışmanlık görevi ve tertiplenmiş oldukları eğitimlere konuşmacı olarak katılma isteğine uyulmuş, çalışmalarda görev yapılmıştır.

ONBİRİNCİ BÖLÜM

KONFEDERASYONUN İÇ İŞLEYİŞİNE VE HİZMET
ÜRETKENLİĞİNİN ARTTIRILMASINA
İLİŞKİN ÇALIŞMALAR

11. TÜRK-İŞ 13.Genel Kurulu sonrasında Genel Sekreterlikçe Konfederasyonun iç işleyişine ve hizmet üretkenliğinin arttırılmasına ilişkin çalışmalar başlatılmış, gelir kaynaklarının arttırılmasına yönelik önlemler alınmıştır. Bunun yanı sıra Yasaların Genel Kurul sonrasında yapılmasını gerekli gördüğü işlemler tamamlanmıştır. Yapılan çalışmalar aşağıdadır.

11.1. Genel Kurul ile ilgili olarak yapılan çalışmalar:

a) Genel Kurul Tutanak ve Kararları:

Genel Kurul Özet Tutanağı ve Kongre kararları çıkarılmış hazırlanan dosyalar, Kanuni mercilere ve Genel Başkanlıklara gönderilmiştir.

b) Genel Kurul Karar Defteri:

TÜRK-İŞ 13.Genel Kurul Karar Defteri yazılmış ve Divan Başkanlığının imzalarına açılmıştır.

c) Genel Kurul Tutanak Kitabı:

Genel Kurulun Beş günlük tüm çalışmasını kapsayan bantlar çözülmüş, 400 sayfaya yakın bir hacim ortaya çıkmıştır. Yönetim Kurulumuzun eğilimi ve önerileri doğrultusunda gerekli tashihler yapıldıktan sonra basılmak üzere matbaaya verilmiştir. Halen 200 sayfası basılmış ve birinci provaları yapılmış bulunmaktadır.

d) TÜRK-İŞ Ana Tüzüğü:

TÜRK-İŞ 13.Genel Kurulunda yapılan tadiller ilgi madde metinlerine işlenmek suretiyle son şekline kavuşturulmuş ve Kanuni Mercilere zamanında gönderilmiştir.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının 15.3.1984 tarihli yazısı ile (TÜRK-İŞ Tüzüğünde kanunlara aykırı bir düzenleme görülmediği) tesbit edilmiştir.

TÜRK-İŞ ANA TÜZÜĞÜ, Yönetmelik ve Talimtnamelerle birlikte kitap haline getirilecektir.

e) Genel Kurul Sonrası Belgeler:

Genel Kurul özet tutanak ve kararları, Ana Tüzük, Kurullara seçilenlerin kimlik çizelgeleri, sabıkasızlık kayıtları, ikametgah ilmuhaberleri, nüfus hüviyet cüzdanı suretleri ve biyografileri zamanında temin edilmek suretiyle ilgili Bakanlıklara ve Ankara Valiliğine gönderilmiş ve ayrıca Genel Başkanlıklara Özet Genelgeler çıkarılmıştır.

f) Seçim Mazbataları:

TÜRK-İŞ 13.Genel Kurulunda Kurullara seçilenlerin mazbataları ilçe Seçim Kurulundan alınmış ve gerekli işlemler yapılmıştır. Ayrıca Türkiye Baskısı gazete ilanı ile gereği sağlanmıştır.

g) Mal Bildirimleri:

Sendikalar Kanunu hükmü uyarınca Yönetim ve Denetim Kurulu üyelerinden temin edilen Mal Bildirimi tesellüm zaptı tarih ve sayılarına göre Özel Karar yazılmış ve hazırlanan özel dosya TÜRK-İŞ Denetim Kurulu Başkanına tevdi edilmiştir.

h) Denetleme Kurulu ve Disiplin Kurulu Toplantıları:

Sendikalar Kanunu ve TÜRK-İŞ Tüzüğü hükümleri gereğince Başkan ve Raportörlerini seçmek üzere TÜRK-İŞ DENETLEME KURULU ile TÜRK-İŞ DISİPLİN KURULU asıl üyeleri Ankara'ya çağırılmış ve gerekli seçimler yapıldıktan sonra sonuçları Teşkilâta tamim edilmiştir.

ı) Genel Kurula Öneri Sunmuş Olanlar:

Muhtelif konularda Genel Kurula öneriler sunmuş olanlara açıklamalı cevaplar hazırlanmış ve tetkiki için dosya Yönetim Kurulu Üyelerine takdim edilmiştir.

11.2. TÜRK-İŞ Yönetmelik ve Talimatnameleri:

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca kanunlara uygunluğu belirtilen TÜRK-İŞ ANA TÜZÜĞÜ'nün ekinde yer alması gerekli olan;

YÖNETMELİKLER:

- 1- İç Yönetmelik
- 2- Personel Yönetmeliği,
- 3- Yolluklar Yönetmeliği,
- 4- Satınalma Yönetmeliği
- 5- Genel Kurul Yönetmeliği
- 6- Başkanlar Kurulu Yönetmeliği
- 7- Denetleme Kurulu Yönetmeliği
- 8- Disiplin Kurulu Yönetmeliği
- 9- Bölge Temsilciliği Yönetmeliği
- 10- Eğitim Sitesi Yönetmeliği,

TALİMATNAMELER:

- 1- Muhasebe İşlemleri Talimatnamesi
- 2- Dosyalama Sistemi Talimatnamesi,
- 3- Arşiv Talimatnamesi
- 4- Denetim Rehberi

Hazırlanmış ve ilk tetkik için Yönetim Kurulu Üyelerine takdim edilmiştir. Bu düzenlemeler Genel Başkanlıklara gönderilmiş bulunmaktadır.

Yönetmelik ve Talimatnameler, Başkanlar Kurulundan geçirildikten sonra Tüzük ile birlikte bir küçük kitap olarak bastırılacaktır.

11.3. Personel İşleri:

a) Genel Merkez Birimlerinin Denetimi:

Muayyen aralıklarla Genel Merkez Personelinin çalışmaları denetlenmiş ve bazı birimlerde yeni düzenlemeler yapılmak suretiyle zaman ve malzeme israfı önlenmiştir.

b) Personel Toplantıları:

TÜRK-İŞ 13.Genel Kurulundan sonra başlatılan ve muntazam devam ettirilen Aylık Personel Toplantıları, her ayın son haftasında yapılmaktadır. Bu istişari toplantıların, Genel Merkez çalışmalarınıza önemli ve yararlı katkılar olacaktır.

c) Personel Toplu İş Sözleşmesi:

TÜRK-İŞ Personelini kapsayan toplu iş sözleşmesinin 1984 ücret zammı ücret ayarlamasına ilişkin Genel Kurul kararında uygulanarak tamamlanmıştır.

11.4. Genel Merkez Binası ile ilgili Önlemler:

a) TÜRK-İŞ Kafeteryasının Tahliyesi:

Yönetim Kurulumuz onayı ile faaliyetine son verilmesi kararlaştırılan kafeterya'nın müstecirine ait mukavele feshedilmiş ve tahliye işlemi en uygun ve ehven şartlarla sağlanmıştır.

Salon ve mutfak onarılmış, temizlenilmiş, badana, boya ve cila işleri yaptırılmıştır.

./..

TALİMATNAMELER:

- 1- Muhasebe İşlemleri Talimatnamesi
- 2- Dosyalama Sistemi Talimatnamesi,
- 3- Arşiv Talimatnamesi
- 4- Denetim Rehberi

Hazırlanmış ve ilk tetkik için Yönetim Kurulu Üyelerine takdim edilmiştir. Bu düzenlemeler Genel Başkanlıklara gönderilmiş bulunmaktadır.

Yönetmelik ve Talimatnameler, Başkanlar Kurulundan geçirildikten sonra TÜZÜK ile birlikte bir küçük kitap olarak bastırılacaktır.

11.3. Personel İşleri:

a) Genel Merkez Birimlerinin Denetimi:

Muayyen aralıklarla Genel Merkez Personelinin çalışmaları denetlenmiş ve bazı birimlerde yeni düzenlemeler yapılmak suretiyle zaman ve malzeme israfı önlenmiştir.

b) Personel Toplantıları:

TÜRK-İŞ 13.Genel Kurulundan sonra başlatılan ve muntazam devam ettirilen Aylık Personel Toplantıları, her ayın son haftasında yapılmaktadır. Bu istişari toplantıların, Genel Merkez çalışmalarınıza önemli ve yararlı katkıları olacaktır.

c) Personel Toplu İş Sözleşmesi:

TÜRK-İŞ Personelini kapsayan toplu iş sözleşmesinin 1984 ücret zammı ücret ayarlamasına ilişkin Genel Kurul kararında uygulanarak tamamlanmıştır.

11.4. Genel Merkez Binası ile İlgili Önlemler:

a) TÜRK-İŞ Kafeteryasının Tahliyesi:

Yönetim Kurulumuz onayı ile faaliyetine son verilmesi kararlaştırılan kafeterya'nın müstecirine ait mukavele feshedilmiş ve tahliye işlemi en uygun ve ehven şartlarla sağlanmıştır.

Salon ve mutfak onarılmış, temizlenilmiş, badana, boya ve cila işleri yaptırılmıştır.

./..

Personel yemekhanesi olarak hizmete hazır hale getirilmiş bulunmaktadır.

Salona personel için bir pinpon masası koydurulması programa alınmıştır.

b) TÜRK-İŞ Pasajı:

Kararsızlık yüzünden pasif zararlı ve hatta sakıncalı hale gelmiş bulunan TÜRK-İŞ Pasajı tünüyle ele alınmış ve Yönetim Kurulumuzun verdiği yetkiye dayanarak, yapılan çevre araştırmasından elde edilen sonuçlara göre bir program hazırlanmıştır.

Genel Durumu, sıhhi tesisatı ve elektrik tesisatı elden geçirilen ve temizliği yaptırılan Pasaj'ın bütün dükkanları 1.3.1984 tarihli yeni mukaveleler ile kiraya verilmiş bulunmaktadır.

Halen 516.000.-TL. aylık kira geliri sağlanmış bulunmaktadır. Bu kiralar her yıl Mart aylarında otomatikman %20 artacaktır.

Buna göre:	1.3.1985	620.000.-TL.
	1.3.1986	745.000.-TL.
	1.3.1987	900.000.-TL.

yaklaşık kira geliri elde edilecektir.

c) Çay Ocağı:

Yapılan denetimlerde kötü ve zararlı bir işletme içinde olduğu tesbit edilen çay ocağının müstecirinin bulunduğu yeri tahliye etmesi istenmiş ve aynı hafta bu işlem sağlanmıştır.

Beşinci kat'taki mutfağın bir köşesine kurulan ve personeliniz tarafından çalıştırılan TÜRK-İŞ'e ait yeni çay ocağı, sabah, öğle arası bir, öğle akşam arası bir çay servisini personele bedava yaptığı halde, eski çay ocağı giderlerinden ucuza gelmekte olduğu anlaşılmıştır.

d) Temizlik Servisi:

Genel Merkez temizlik işlerini yüklenmiş olan bu servisin yapılan seri denetimlerde taahhüdünü yerine getirmediği açıkça görülmüştür. Ayda 85.000.-TL. alıp gelişigüzel çalışan bir firmanın akdi, Yönetim Kurulumuzun kararıyla 1 Mart 1984 tarihi itibariyle feshedilmiştir. Bir kadın personel ile takviye edilen TÜRK-İŞ yardımcı personeli temizlik hizmetini çok daha iyi ve güvenli bir şekilde yapmaktadır.

e) Konferans salonu ve galeri:

Konferans salonu badana ve cila işleri yaptırılmış, elektrik arızaları ikmal edilmiş, taban halısı onarımı programlanmıştır.

Yönetim Kurulumuzun da onayı ile Konferans Salonu ve Galeri günlük kirası %100 arttırılarak 1.2.1984 tarihi itibarıyla;

1) Konferans salonu: Bünye içi 25.000.-TL. bünye dışına 50.000.- TL.

2) Galeri: Bünye içine 2.500.-TL., bünye dışına 5.000.-TL. yapılmıştır.

2) Arşiv ve Depolar:

Genel Merkez binamız ikinci bodrum katında bulunan odalar, içindeki düzensiz malzeme ile tam anlamıyla hurdalık halindedir.

Bir program içinde ele alınan bu düzenleme faaliyetlerinin birinci kısmı tamamlanmış ve yaklaşık olarak 100.000.-TL. tutarında gereksiz ihtiyaç dışı hurda malzeme satılmak suretiyle şimdilik iki Arşiv odası kaba temizliği yapılmıştır.

Arşiv ve depolardaki temizleme düzenleme ve değerlendirme çalışmalarına devam edilecektir.

g) Anadolu Ajansı Kiralık Telex'i:

Yaklaşık olarak aylık 70.000.-TL. masrafı olan Telex Haber ve Cihaz mukaveleleri feshedilmiş, görev Basın Müşavirliğine verilmiş olduğundan herhangi bir eksiklik müşahade edilmemiş bir boşluk doğmamıştır.

h) Yapılması planlanan işler:

a) Genel Merkez binamızın onarım, bakım ve tevsi işlerine devam edilecektir.

b) Klima cihazının revizyonu yaptırılacak, Konferans Salonu havalandırılması etkili hale getirilecek,

c) Teras ve bahçe düzenlenmesi, çimleme ve çiçeklendirme işleri yaptırılacak,

d) Dış badana ve boya işleri yaptırılacak,

e) Dördüncü katta yeni bir Kitaplık ve Dükünantasyon Birimi kuruluşu onaya sunulacaktır.

ONİKİNCİ BÖLÜM

ZİYARETLER ve KABULLER

12.1. TÜRK-İŞ 13.Genel Kurulundan sonra tebrike gelen mevata iadei ziyaretler düzenlenmiş, bir taraftan da yeni gelenlerin kabulü programlanmıştır.

Bugüne kadar tahakkuk edenler:

Ziyaret Edilenler

- 1- Cumhurbaşkanı
- 2- TBMM.Başkanı
- 3- Başbakan
- 4- Genelkurmay Başkanı
- 5- Başbakan Yardımcısı
(Sn.Kaya ERDEM)
- 6- Devlet Bakanı
(Sn.Kâzım OKSAY)
- 7- Devlet Bakanı
(Sn.ALPTEMÜÇİN)
- 8- Adalet Bakanı
- 9- Dışişleri Bakanı
- 10- Maliye ve Gümrük Bakanı
- 11- Milli Eğitim,Gençlik ve Spor
Bakanı
- 12- Bayındırlık ve İskân Bakanı
- 13- Ulaştırma Bakanı
- 14- Tarım,Orman ve Köyşleri Bak.
- 15- Çalışma ve Sos.Güvenlik Bakanı
- 16- Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanı
- 17- Yargıtay Başkanı
- 18- Danıştay Başkanı
- 19-
- 20-
- 21- Kolordu Komutanı
- 22-
- 23- Anadolu Ajansı Genel Müdürü
- 24- Diyanet İşleri Başkanı

Seref Verenler

- 1- Cumhurbaşkanı
- 2- TBMM.Başkanı
- 3- Başbakan
- 7- Devlet Bakanı
- 15- Çalışma ve Sos.Güv.Bak.
- 16- Uyuşmazlık Mahkemesi Başk.
- 17- Yargıtay Başkanı
- 18- Danıştay Başkanı
- 19- Ankara Valisi
- 20- Belediye Başkanı
- 21- Kolordu Konutanı
- 22- TRT.Genel Müdürü

a) 2821 Sayılı Senatılar Yasasının, sendika özgürlüğüne ve sendikal hakların kullanılmasına ve korunmasına ters düşen hükümleri değiştirilmelidir.

b) 2822 sayılı Yasanın, grev hakkının kullanılmasına yönelik sınırlayıcı hükümleri kaldırılmalıdır.

İdari ve yargı makamlarına grevleri erteleme ve durdurma imkanı veren hüküm kaldırılmalıdır.

Grev süresince işyerine mamul, yarı mamul, ham madde giriş çıkışına imkan tanıyan hüküm kaldırılmalıdır.

Grev gözcülerinin görev ve yetkileri, grevin mana ve amacına uygun hale getirilmelidir.

Grev oylaması müessesesi yasadan çıkartılmalıdır.

Grev uygulama tarihinin önceden bildirilmesi ve grev süresine ilişkin hüküm çıkartılmalıdır.

Mecburi tahkim müessesesi yeniden düzenlenmelidir.

Toplu sözleşme düzenini ve serbest pazarlık ilkesini zedeleyen maddeler değiştirilmelidir.

Toplu pazarlık hakkının geliştirilmesini ve güvenliğini engelleyen tüm düzenlemeler değiştirilmelidir.

c) İş Kanununda, işçinin işten çıkartılması halinde Yargı yoluna başvurma ve yargı kararı ile işe iade müessesesinin yerleştirilmesi için köklü değişiklik yapılmalıdır.

d) İşçinin her kademe ve etkin biçimde Yönetime katılmasını mümkün kılacak şekilde 440/2929 sayılı yasalarda değişiklik yapılmalıdır.

e) İşçinin, ödenmesi sonraya bırakılmış ücret parçası olarak kabul ettiğimiz Kıdem Tazminatı alacağının teminata kavuşturulması için Fon tesisi ile ilgili çalışmalarda, işçi hakkının zedelenmemesi, işverenin sorumluluğunun Devlet'e yüklenmemesini gerçekleştirilecek düzenlemeye kavuşturulmasına çalışılmalıdır.

f) İşsizlik Sigortası, uygulanabilir, yaşayabilir, kendi kendisini idame ettirecek sisteme kavuşturulmalı ve bu yönde değişiklik yapılmalıdır.

g) Ülkemizde çalışanların büyük bir kısmını oluşturan Tarım İşçileri, artık kanuni güvenceye kavuşturulmalı ve Tarım İş Kanunu çıkartılmalıdır.

- h) İşverenlerin gerçek veya hileli iflasları yüzünden tehlikeye düşen işçi alacaklarının teminata kavuşturulması için İcra İflâs Kanununda değişiklik yapılarak işçi ücreti ve tazminatı gibi işçilik alacaklarına rüçhanîyet tanınmalıdır.

Yukarıda sayılanlar dışında, TÜRK-İŞ 13.Genel Kurulu, uzun vadede, - Dernekler Kanunu, Olağanüstü Hal Kanunu, Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu, Devlet Güvenlik Mahkemeleri Kanunu, Çırak Kalfa ve Ustalık Kanunu, Gelir Vergisi Kanunu gibi düzenlemelerdeki işçi hak ve özgürlüklerinin kullanılmasını kısıtlayan, ortadan kaldıran hükümlerinin değiştirilmesi, çalışanın gelir düzeyini artırıcı tedbirlerin alınması, işçi-memur ayırımının işçi hakkına zarar vermeyecek biçimde gerçekleştirilmesi için aralıksız çalışma yapılması kararı almıştır."

Mevzuat Komisyonu, yukarıda açıklanan genel çerçeveye içinde kalmak üzere, aşağıdaki hususların TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu ve Başkanlar Kurulu tarafından görüşülerek karara bağlanmasının gerekli olduğu sonucuna varmıştır:

a) Çalışma hayatını ilgilendiren yasaların değiştirilmesi gerekli görülen maddeleri bütün olarak ele alınıp talebin bütünü mü rapor edilmelidir, yoksa, şu anda hayati önem taşıyan tek bir madde üzerindeki değişiklik talebinde bulunulmalıdır.

b) Komisyonun gündeminde olan hususların gerçekleştirilmesi için Yönetim Kurulu zemin oluşturmuş mudur, Kamuoyunun oluşturulması, Meclisin hazırlanması ve zamanlama önce yapılmalı ondan sonra Komisyonun tesbit edeceği istekler dile getirilmeli ve resmi başvuruda bulunulmalıdır.

c) Komisyonun gündemine, hükümetin ekonomik nitelikteki karar ve işlemleri ile bu işlemlerin yaratacağı sonuçların incelenmesi ve değerlendirilmesi hususu da eklenmelidir. Bunun için, Hükümetin mali ve ekonomik tasarrufları takip edilmeli, bu tasarrufların gelecekte çalışanlar bakımından yaratacağı sorunlar ve sonuçlar ortaya bilimsel olarak konulmalı, bu sonuçlara göre talepler tesbit edilmelidir. Bu yapıldıktan, alınan tedbirlerin ileride çalışanlar lehine sonuçlanması halinde, karşı çıkışlarımız ve taleplerimiz havada kalacak, haklılığımız isbatlanamamış olacaktır. Bu hususta, Başkanlar Kurulu'nun görüşünde alınarak Yönetim Kurulunca Bilimsel çalışma ve tesbitler yaptırılmalıdır.

TÜRK-İŞ Mevzuat Komisyonu, yukarıda özetlenen görüş ve önerilerle ilk toplantısını tamamlamış ve konunun Yönetim Kurulu ve Başkanlar Kurulundan geçmesini müteakip, gündemindeki maddeler üzerinde çalışmalarına devam etmek kararı almıştır.

- h) İşverenlerin gerçek veya hileli iflasları yüzünden tehlikeye düşen işçi alacaklarının teminata kavuşturulması için İcra İflâs Kanununda değişiklik yapılarak işçi ücreti ve tazminatı gibi işçilik alacaklarına rüçhaniyet tanınmalıdır.

Yukarıda sayılanlar dışında, TÜRK-İŞ 13.Genel Kurulu, uzun vadede, - Dernekler Kanunu, Olağanüstü Hal Kanunu, Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu, Devlet Güvenlik Mahkemeleri Kanunu, Çırak Kalfa ve Ustalık Kanunu, Gelir Vergisi Kanunu gibi düzenlemelerdeki işçi hak ve özgürlüklerinin kullanılmasını kısıtlayan, ortadan kaldıran hükümlerinin değiştirilmesi, çalışanın gelir düzeyini artırıcı tedbirlerin alınması, işçi-memur ayırımının işçi hakkına zarar vermeyecek biçimde gerçekleştirilmesi için aralıksız çalışma yapılması kararı almıştır."

Mevzuat Komisyonu, yukarıda açıklanan genel çerçeveye içinde kalmak üzere, aşağıdaki hususların TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu ve Başkanlar Kurulu tarafından görüşülerek karara bağlanmasının gerekli olduğu sonucuna varmıştır:

a) Çalışma hayatını ilgilendiren yasaların değiştirilmesi gerekli görülen maddeleri bütün olarak ele alınıp talebin bütünü mü rapor edilmelidir, yoksa, şu anda hayati önem taşıyan tek bir madde üzerindeki değişiklik talebinde bulunulmalıdır.

b) Komisyonun gündeminde olan hususların gerçekleştirilmesi için Yönetim Kurulu zemin oluşturmuş mudur, Kamuoyunun oluşturulması, Meclisin hazırlanması ve zamanlama önce yapılmalı ondan sonra Komisyonun tesbit edeceği istekler dile getirilmeli ve resmi başvuruda bulunulmalıdır.

c) Komisyonun gündemine, hükümetin ekonomik nitelikteki karar ve işlemleri ile bu işlemlerin yaratacağı sonuçların incelenmesi ve değerlendirilmesi hususu da eklenmelidir. Bunun için, Hükümetin mali ve ekonomik tasarrufları takip edilmeli, bu tasarrufların gelecekte çalışanlar bakımından yaratacağı sorunlar ve sonuçlar ortaya bilimsel olarak konulmalı, bu sonuçlara göre talepler tesbit edilmelidir. Bu yapılmadan, alınan tedbirlerin ileride çalışanlar lehine sonuçlanması halinde, karşı çıkışlarımız ve taleplerimiz havada kalacak, haklılığımız isbatlanamamış olacaktır. Bu hususta, Başkanlar Kurulu'nun görüşüde alınarak Yönetim Kurulunca Bilimsel çalışma ve tesbitler yaptırılmalıdır.

TÜRK-İŞ Mevzuat Komisyonu, yukarıda özetlenen görüş ve önerilerle ilk toplantısını tamamlamış ve konunun Yönetim Kurulu ve Başkanlar Kurulundan geçmesini müteakip, gündemindeki maddeler üzerinde çalışmalarına devam etmek kararı almıştır.

M Â L Î R A F O R

1.1.1984 tarihi itibariyle açılan 14. Dönem hesaplarımız 2821 sayılı Sendikalar Kanununun 47. maddesine istinaden çıkarılacak bulunam Devletin, Sendika ve Konfederasyonlar üzerinde idâri ve mâli denetim yetkisine sahip olduğu ve denetim esaslarının İşçi ve İşveren Konfederasyonlarının yazılı görüşleri de alınarak hazırlanacak bir tüzükte gösterileceği hükmü gereğince Maliye ve Çalışma Bakanlıklarınca müştereken hazırlanan ve 25.7.1983 tarih 4014 sayılı yazı ile Konfederasyonumuza görüşü alınmak üzere gönderilen Denetim esaslarına ilişkin taslak tüzükte belirtilen muhasebe hesap plânı, Konfederasyonumuzun bu konudaki görüşleri ile birleştirilerek ve taslak üzerinde hesap plânı ile ilgili fazla bir değişiklik olmayacağı düşüncesi ile hesap plânımız yeniden tanzim edilerek 1.1.1984 tarihi itibariyle uygulamaya konulmuştur.

Raporumuz Başkanlar Kurulu Toplantısına sunulabilmesi amacıyla 2 aylık süreci kapsıyacak şekilde düzenlenmiştir.

1 Ocak 1984 tarihinden 29.2.1984 tarihine ilişkin mâli işlemler, muhasebe hesap plânımızdaki sıraya göre aşağıda totkiklerimize arz edilmiştir.

1- KASA HESABI

1.1.1984 tarihinden 29.2.1984 tarihine kadar;

Yapılan tahsilâtlar Tutarı	: 87.054.498.43 TL.
Yapılan ödemeler Tutarı	: 84.210.840.22 TL.
Kasa Mevcudumuz	<u>2.843.658.21 TL.</u>

Ay sonu kasa mevcudumuzun limit üzerinde olması zarurî ödemeler dolayısıyla olup, kasada limit üzerinde para bulundurulması için Yönetim Kurulumuzca karar alınmıştır.

2- BANKALAR HESABI

1.1.1984 tarihinden 29.2.1984 tarihine kadar;

Banka hesaplarımıza yatırılan	: 48.977.329.03
Banka hesaplarımızdan çekilen	: 43.765.363.-
29.2.1984 Tarihli Banka Mevcudumuz	<u>5.211.966.03 TL.'dir.</u>

Mevduatımızın, bulunduğu bankalar itibariyle dökümü ise;

Etibank Merkez Şube 904340 Nolu Hesap	198.068.91 TL.
İş Bankası Yenişehir Şubesi 372 Nolu Hesap	374.923.89 TL.
Ziraat Bankası Yenişehir Şubesi 26109 Nolu Hesap	4.567.544.52 TL.
Sünerbank Yenişehir Şubesi 7792591 Nolu Hesap	71.428.71 TL.
Toplam	5.211.966.03 TL.dir.

3- AİDATLAR HESABI

1 Ocak 1984 tarihinden 29.2.1984 tarihine kadar yapılan aidat tahsilatı toplamı (Ocak 1984 ayında 30.641.389.-TL. Şubat 1984 ayında 18.476.283.- TL. olmak üzere) 49.117.672.- TL.'dir.

Aidat ödemeleri, ödenmesi gereken miktarın bir hayli altındadır. Gerek 13. Genel Kurulumuzun tahmil ettiği yeni hizmetlerin getirdiği maliyet artışı, gerekse 1.3.1984 tarihinden itibaren personelle yapılan bulunan ücret zamlarının finansmanı için mevcut üye sayısı üzerinden yapılan aidat ödemeleri yeterli bulunmamaktadır. Teşkilatımıza son üye sayılan üzerinden aidat ödenmesi hususunda yaptığımız yazılı ve sözlü çağrılarda bir kısım teşkilâtımızın kayıtlı üye sayıları üzerinden aidat tahsil edemediklerini bu nedenle de TÜRK-İŞ'e eksik aidat ödedikleri/belirtmişlerdir. Bu gerekçe doğrudur. Ancak sayılan azda olsa bir kısım üye kuruluşlarımızda üye kaybı olmadığı halde aidatını Resmi Gazete'de ilân edilen rakamlar üzerinden ödeme talebinde bulunmuşlardır. Böyle bir talebin yerine getirilmesine inkâr yoktur.

Takdir edilir ki TÜRK-İŞ'in tek gelir kaynağı aidatlardır. Tüm hizmet ve faaliyetler aidat gelirleri ile karşılanmaktadır. Aidat gelirlerindeki aksaklıklar gelir-gider dengesini bozmakta ve mali sıkıntılara sebep olmaktadır. Fiat artışları nedeniyle hizmet maliyetleri de ayrıca artmaktadır.

Bu itibarla aidatların zamanında ödenmesi yanında gerçek üye sayısı üzerinden (aidatı tahsil edilen) ödenmesinde zaruret vardır.

13. Genel Kurulumuzda ittifakla kabul edilen Hesap Tetkik Komisyonu Raporunda zamanında ödenmeyen üyelik aidatlarına gecikme faizi uygulanmadığı tenkid konusu olmuştur. Anayasa'nın 21/b. maddesi Yönetim Kurulu tarafından kabul edilen meşru mazeret hâli hâriş, aidat yükümlüğünün yerine getirilmesini tüzük ihlâli saymakta, vebesini kasıtlı olarak yerine getirmeyen ve bu madde hükmüne aykırı oranda aidat ödeyen sendikaların yazılı olarak uyarılmasını ve duruma bir değişiklik olmazsa Yönetim Kurulu, Denetim Kurulu Başkanlığından üye kuruluşun mali durumunun tesbitini ister. ./...

Ayrıca 21/c. Maddesinde yükünlüğünü mazeretsiz olarak yerine getirmeyen üye sendika gecikilen süre için, her ay üye başına %3 oranında gecikme faizi öder." hükmü yer almaktadır. Anafüzüğümüzün anir hükümleri uyarınca yazılı uyarılar yapılmaktadır. Ancak gecikme faizi uygulaması yapılmamıştır. Gecikme faizi uygulanması ihmaliden değil, az sayıda üye sendikamızın içinde bulunduğu mâli inkansızlık nedeniyledir.

Ancak, meşru mazereti olmaksızın aidat ödemelerini aksadan üye kuruluşlarınıza kesin olarak gecikme faizi uygulanacaktır. Bununla amaçlanan daha fazla gelir elde etmek değil, hizmetti aksatmamaktır. Üye Sendikalarımızın yeni toplu sözleşme düzenine geçtikten sonra Konfederasyon aidatını da tahsil ettiğı üye sayılarındaki artışa göre yapacağına ve ceza uygulamasına mahâl bırakmayacağına inanıyoruz.

Bilindiğı üzere 1/4/1984 tarihinden itibaren asgari ücret 24.525.- TL. olarak belirlenmiştir. Üye başına asgari ücretin günlük tutarının % 5'i olan TÜRK-İŞ üyelik aidatları (24.525.- : 30x%5 40.87) küsuratın tane iblağı ile 41.- TL. olmuştur. Sendikalarımız 1/4/1984 tarihinden itibaren aidatını tahsil ettiğı son üye sayısı üzerinden ayda üye başına 41.-TL. aidat ödeyeceklerdir. Yeni ödenecek aidat miktarı üye kuruluşlarımıza genelge ile duyurulmuştur.

Ocak ve Şubat 1984 aylarında yapılan aidat tahsilatı ile Şubat 1984 ayı sonu itibarıyla tahakkuk etmiş aidat borçları ve 4.4.1984 tarihine kadar yapılan aidat ödemeleri aşağıya çıkarılmıştır.

OCAK 1984 AİDAT TAHSİLATI

AĞAÇ-İŞ	270.600.-
BASİSEN	697.815.-
BASS	344.862.-
BASIN-İŞ	192.400.-
BELEDİYE-İŞ	1.500.000.-
ÇİMSE-İŞ	484.000.-
DEPI-İŞ	198.000.-
DEMİRYOL-İŞ	1.584.000.-
DOKGEMİ-İŞ	275.000.-
HABER-İŞ	300.000.-
HAVA-İŞ	268.400.-
KAUÇUK-İŞ	92.400.-
LİKAT-İŞ	286.000.-
PETROL-İŞ	1.416.800.-
SAĞLIK-İŞ	624.800.-
ŞEKER-İŞ	1.078.000.-
TARIM-İŞ	1.100.000.-
TEKGIDA-İŞ	5.280.000.-
TEKSİF	3.520.000.-
TES-İŞ	3.502.200.-
TEZ KOOP-İŞ	651.000.-
TÜRK HARB-İŞ	1.322.200.-
T.MADEN-İŞ	2.585.220.-
TÜRK METAL	22.000.-
YOL-İŞ	3.045.692.-

TOPLAM 30.641.389.- TL.

ŞUBAT 1984 AİDAT TAHSİLATI

BASİFEN	697.815.-
BASS	190.026.-
BASIN-İŞ	100.000.-
ÇİMSE-İŞ	484.000.-
DOKGEMİ-İŞ	148.500.-
KAUÇUK-İŞ	56.700.-
PETROL-İŞ	1.738.800.-
TARIM-İŞ	675.000.-
TEKGIDA-İŞ	3.240.000.-
TEKSİF	2.160.000.-
T. DENİZCİLER	710.000.-
T.G.S.	136.400.-
TÜRK HARB-İŞ	972.000.-
T.MADEN-İŞ	1.080.000.-
YOL-İŞ	4.598.856.-
GENEL MADEN-İŞ	1.438.186.-
TOPLAM	18.476.283.- TL.

4 NİSAN 1984 TARİHİ İTİBARIYLA
TEŞKİLATIN AİDAT ÖDEME VE BORÇ DURUMU

ÖDEDİĞİ

	13. Dönem için	14. Dönem için	Toplam	Şubat 1984 ayı Sonu itibariyle Tahakkuk Ettiği Borcu
Ağaç-İş Send.	270.600.-	332.100.-	602.700.-	--
Basisen	--	1.395.600.-	1.395.600.-	--
Bass Sendikası	154.836.-	570.078.-	724.914.-	--
Basın-İş Send.	392.400.-	--	392.400.-	456.000.-
Belediye-İş Send.	572.000.-	2.103.000.-	2.675.000.-	327.000.-
Çınso-İş Sendikası	968.000.-	--	968.000.-	1.188.000.-
Deri-İş Sendikası	198.000.-	243.000.-	441.000.-	--
Demiryol-İş Send.	1.584.000.-	1.944.000.-	3.528.000.-	--
Dok Gemi-İş Send.	275.000.-	297.000.-	572.000.-	242.000.-
Haber-İş Send.	300.000.-	--	300.000.-	703.800.-
Hava-İş Send.	268.400.-	285.616.-	554.016.-	177.984.-
Kauçuk-İş Send.	92.400.-	113.400.-	205.800.-	--
Koop-İş Send.	--	--	--	434.238.-
Kristal-İş Send.	--	--	--	411.600.-
Likar-İş Send.	286.000.-	351.000.-	637.000.-	--
Petrol-İş Send.	1.416.800.-	1.738.800.-	3.155.600.-	--
Sağlık-İş Send.	624.800.-	766.800.-	1.391.600.-	--
Sellüloz-İş Send.	550.000.-	--	550.000.-	675.000.-
Şeker-İş Send.	539.000.-	2.626.000.-	3.165.000.-	--
Tarım-İş Send.	1.100.000.-	1.350.000.-	2.450.000.-	--
Tekgıda-İş Send.	5.280.000.-	9.720.000.-	15.000.000.-	--
Tekstil Send.	3.520.000.-	6.480.000.-	10.000.000.-	--
Tes-İş Send.	3.502.220.-	--	3.502.220.-	3.939.600.-
Tez Koop-İş Send.	651.100.-	--	651.100.-	989.800.-
T.G.S. Send.	136.400.-	--	136.400.-	167.400.-
Toleyis	--	--	--	235.200.-
Türksen	--	--	--	113.400.-
Tüntis	--	--	--	205.800.-
T.Denizciler	448.800.-	531.200.-	980.000.-	19.600.-
T.Harb-İş Send.	1.322.200.-	1.944.000.-	3.266.200.-	--
T.Maden-İş Send.	2.585.220.-	2.160.000.-	4.745.220.-	--
T.Metal Send.	--	22.000.-	22.000.-	4.954.000.-
Yol-İş Send.	706.216.-	6.938.332.-	7.644.548.-	--
TOPLAM	27.744.392.-	41.911.926.-	69.656.318.-	15.240.422.-

/...

Not : Belediye-İş Sendikası 327.000.- TL. borcunu havale etmiş olup, henüz banka tarafından hesaplarımıza intikâl ettirilmemiştir.

4- FAİZ GELİRLERİ

Bankalardaki mevduatımıza 1983 yılı faizi olarak 780.356.75 TL. tahakkuk etmiştir.

5- SAİR GELİRLER

Bu fasıldan bina gelirleri, proje gelirleri ve diğer gelirler olarak yapılan tahsilatlar tutarı 5.653.464.10 TL.'dir. TÜRK-İş Pasajında bulunan kiracılarının bir bölümünün tahliyesi gerçekleştirilemediğinden, Tüketim Kooperatifine tahsisi mümkün olamamış ve pasajda bulunan boş dükkanlar rayiç bedel üzerinden kiraya verilmiştir. Bu fasıldaki gelirlerin elde edildikleri yerler itibariyle dökümü aşağıya çıkarılmıştır.

Bina Gelirleri	546.000.- TL.
Proje Gelirleri	5.024.964.10 TL.
Diğer Gelirler (Depolardaki hurda, oto parçaları satışından)	82.500.- TL.
	5.653.464.10 TL.

6- AVANSLAR HESABI

TÜRK-İş Yurt içi 8. Bölge Temsilciliği ile Dusseldorf'ta bulunan Batı Avrupa İrtibat Büromuzun üzerinde bulunan ve Temsilcilik ihtiyaçlarında kullanılacak masraf avansları toplamı 1.655.305.79 TL. olup, dökümü aşağıya çıkarılmıştır.

Avrupa İrtibat Bürosu	460.305.54
İstanbul 1. Bölge Temsilciliği	250.000.10
Eskişehir 2. "	75.000.-
İzmir 3. "	75.000.-
Adana 4. "	75.000.-
Sivas 5. "	75.000.-
Samsun 6. "	75.000.-
D.Bakır 7. "	75.000.-
Bursa 8. "	235.000.15
Eğitim Merkezi	260.000.-
Toplam	1.655.305.79 TL.

8- SAİR ALACAKLAR HESABI

Bu fasılda, Personelle üye kuruluşlara 7.5.1983 tarihinden önce TİS gereğince verilen borçlar (Personel borçları aylık taksitler halinde ücretlerinden kesilmektedir.) Depozitolar, Kefaletler ve İştirâkler hesapları yer almakta olup, rapor tarihindeki tutarı 9.382.605.02 TL. olup, dökümü aşağıya çıkarılmıştır.

Sair Alacaklar Hesabı Dökümü :

BASIN-İŞ	1.059.990.50 TL.
Akşam Gazetesi	1.423.499.74 TL.
Fehmi ANLAROĞLU	110.000.- TL.
Tükobirlik	1.000.000.- TL.
Saisko	30.000.- TL.
İS-İŞ	700.000.- TL.
TOREYİS	431.500.- TL.
	4.754.990.24 TL.
41 Personelle verilmiş bulunan borçlar toplamı	3.699.580.- TL.
Depozitolar Hesabı	78.034.78 TL.
Kefaletler Hesabı	750.000.- TL.
İştirâkler Hesabı (Türk-İş İnşaat Sti.)	100.000.- TL.
Toplam	9.382.605.02 TL.'dir.

8- MUHTELİF BORÇLAR HESABI

Konfederasyonumuzun borcu bulunmamaktadır. Pasaj kiracılarından eskiden alınmış bulunan 3.014.- TL. kira teminatı bu grupta işleme tabii tutulmuştur.

9- EMANETLER HESABI

Ocak 1984 ayı ücretlerinden ve Ocak 1984 ayı içerisinde muhtelif ödemelerden yapılan kanuni tevfikatlar tutarı 2.414.265.16 TL. olup, dökümü aşağıya çıkarılmıştır.

Ödenecek Gelir Vergileri	2.038.823.- TL.
" Damga Pulu	26.292.50 TL.
" Sigorta Primleri	126.669.66 TL.
" Sendika Aidatları	222.480.- TL.
Toplam	2.414.265.16 TL.

10- İDARİ GİDERLER HESABI

Genel Merkez ve Bölge Temsilciliklerimizle, Eğitim Merkezimiz ve Proje Büromuzun Kirtasiye, Yayın, Ulaşım, Bina ve Müteferrik giderleri ile yine Genel Merkez'in toplantı giderleri ve Genel Kurul giderleri bu fasılda işleme tâbi tutulmuş olup, rapor tarihinde bu fasıldan yapılan harcamalar toplamı 19.296.186.31 TL. olup, dökünü aşağıya çıkarılmıştır.

İDARİ GİDERLER DÖKÜMÜ

Merkez Haberleşme Gideri	1.534.674.-	TL.
" Kirtasiye, yayın giderleri	811.689.-	TL.
" Ulaşım Giderleri	1.011.168.50	TL.
" Dergi G iderleri	604.500.-	TL.
" Bina Giderleri	3.630.369.37	TL.
" Konuk, Toplantı Giderleri	687.708.-	TL.
" Genel Kurul Giderleri	7.139.954.-	TL.
" Müteferrik Giderler	127.270.-	TL.
İstanbul İdari Giderleri	605.266.90	TL.
Eskişehir " "	86.563.60	TL.
İzmir " "	301.959.50	TL.
Adana " "	92.143.40	TL.
Sivas " "	110.661.40	TL.
Samsun " "	325.274.50	TL.
Diyarbakır " "	93.351.-	TL.
Bursa " "	163.646.30	TL.
Avrupa Bür." "	892.861.-	TL.
Eğitim " "	101.350.-	TL.
Proje " "	975.775.84	TL.
TOPLAM	19.296.186.31	TL.

11- YÖNETİCİ ÜCRET, HİZMET ÖDENEĞİ VE YOLLUK GİDERLERİ

13. Dönemde görev yapmış bulunan 5 Yönetim Kurulu Üyemize 13. Dönem sonu itibariyle 14. Dönemde 7.658.379.- TL. **Bürüt** hizmet ödeneği olarak, 14. Dönemin Ocak ve Şubat 1984 aylarında ise 3.388.791.75 TL. tutarında bürüt ücret ve 330.308.- TL. bürüt yolluk ödemesi yapılmış olup, bu grupta işleme tabii tutulmuştur. Bu fasıldan yapılan ödemeler toplamı 11.377.478.75 TL.'dir.

12- PERSONEL ÜCRET VE YOLLUK GİDERLERİ

Merkez ve Bölge Temsilciliklerinde görev yapan kadrolu ve anlaşmalı personelle yapılan ödemeler bu grupta işleme tabii tutularak rapor tarihi itibariyle ödemeler toplamı 21.233.189.20 TL. olup, dökümü aşağıya çıkarılmıştır.

Yeri	Ücret Ödemeleri	Yolluk Ödemeleri	Toplam
Merkez Personeli	7.976.122.55	823.416.-	8.799.538.55
İstanbul Bölge Pers.	1.341.184.50	201.735.-	1.542.919.50
Eskişehir " "	457.461.50	28.491.-	485.952.50
İzmir " "	840.442.25	62.529.-	902.971.25
Adana " "	537.574.50	86.341.-	623.915.50
Sivas " "	736.142.25	100.884.-	837.026.25
Samsun " "	530.836.50	105.248.-	636.084.50
Diyarbakır " "	834.523.-	127.848.-	962.371.-
Bursa " "	385.260.-	237.491.-	622.751.-
Eğitim Merkezi	1.144.008.75	46.702.-	1.190.710.75
Proje Personeli	3.213.086.-	106.292.-	3.319.378.-
B.Avrupa İrtibat Büro.	1.270.413.40	.-	1.270.413.40
Görevli Yollukları	.-	39.157.-	39.157.-
Toplam	19.267.055.20	1.966.134.-	21.233.189.20

13- PERSONEL GİDERLERİ

Personelle T.İ.S. gereği yapılan doğum, evlenme, ölüm, tahsil ve Yemek Yardımları ile diğer personel giderleri bu fasılda işleme tabii tutulmuş olup, rapor tarihi itibariyle yapılan ödemeler toplamı 1.058.375.- TL.'dir. Dökümü aşağıya çıkarılmıştır.

Tahsil Yardımları	9.500.-	TL.
Doğum Yardımları	3.500.-	TL.
Evlenme Yardımları	16.000.-	TL.
Ölüm " "	6.000.-	TL.
Yemek " "	1.023.375.-	TL.
Toplam	1.058.375.-	TL.'dir.

14- DEMİRBAŞLAR HESABI

Merkez ve Bölge Temsilciliklerimizle Batı Avrupa İrtibat Bürosunda bulunan demirbaşlarımız toplamı 23.236.653.29 TL. olup, bulundukları yerler itibariyle dökümü aşağıya çıkarılmıştır.

<u>Yeri</u>	<u>Tutarı</u>
Merkez Demirbaşları	9.676.514.21 TL.
İstanbul "	1.641.297.60 TL.
Eskişehir "	175.679.50 TL.
İzmir "	199.422.23 TL.
Adana "	1.992.902.32 TL.
Sivas "	202.792.- TL.
Samsun "	301.619.81 TL.
Diyarbakır "	136.054.20 TL.
Bursa "	166.816.75 TL.
Eğitim Merk. "	8.251.488.79 TL.
Av.İrt.Bür. "	492.065.88 TL.
Toplam	23.236.653.29 TL.

15- SABİT TESİSLER HESABI

Merkez, Bölge Temsilciliklerimiz ve Samsun Eğitim Merkezimizin kayıtlı değerleri itibariyle sabit tesisleri toplamı 37.827.473.82 TL. olup, bulundukları yerler itibariyle dökümü aşağıya çıkarılmıştır.

<u>Yeri</u>	<u>Tutarı</u>
Merkez Binası	8.162.141.27 TL.
İstanbul "	481.500.- TL.
Eskişehir "	257.035.- TL.
İzmir "	192.600.- TL.
Adana "	327.181.90 TL.
Bursa "	750.000.- TL.
Eğt.Merk. "	27.657.015.65 TL.
Toplam	37.827.473.82 TL.

16- FONLAR HESABI

Fonlar hesabımızın bakiyesi 2.730.376.33 olup, 1.050.100.- TL.si Kooperatifçilik Fonu, 1.680.276.33 TL.si Dayanışma fonu olarak 11. Dönemden intikâl etmiştir. 14. Dönemde hesapta herhangi bir işlem yapılmamıştır.

./..

17- BİLANÇO DEVİR HESABI

Gelir ve Giderlerimizin devredildiği bu hesabın bakiyesi 13.Dönem sonunda 72.423.743.08 TL. iken 14. Dönemin 2 aylık faaliyet dönemi sonunda 75.010.006.67 TL.'ye ulaşmıştır. İki aylık sürede özvarlık artışı (Gelir-Gider Müsbet Farkı) 2.586.263.59 TL. olmuştur.

ANA FASILLAR İTİBARIYLA GELİR-GİDER KİYASLAMASI

GİDERLER		GELİRLER	
İDARİ GİDERLER	19.296.186.31	AİDAT GELİRLERİ	49.117.672.-
YÖN.ÜCRET VE YOL.GİD.	11.377.478.75	FAİZ GELİRLERİ	780.356.75
PERSONEL ÜCRET VE YOL.GİD.	21.233.189.20	SAİR GELİRLER	5.653.464.10
PERSONEL GİDERLERİ	1.058.375.-		
	52.965.229.26		
GELİR-GİDER	2.586.263.59		
TOPLAM	55.551.492.85	Toplam	55.551.492.85

18- YARDIMLAR HESABI

Ulusal İhtiyaçlar Yardım Fonu Hesabı :

Kıbrıs Barış Harekâtı sonunda ülkemizin ihtiyaç duyduğu Dizel Motor Sanayii'nin tesisi için hesaptaki mablağın 70.000.000.- TL.si Aksaray Motor A.Ş. ortak olunmuş hesap bakiyesinin 1.100.000.- TL.si Vakıflar Bankası 70295 nolu hesapta vadeli, bakiye 8.924.- TL.si ise 13200 nolu hesapta vadesiz mevduat olarak bloke edilmiştir.

Öte yandan Erzurum ve Kars illerinde meydana gelen deprem felaketi nedeniyle Vakıflar Bankası Ankara Şubesinde felaketzede vatandaşlarımıza yardım amacı ile açılan hesaba 4.4.1984 tarihine kadar işçilerimizce ve sendikalarımızca 35.398.805.91 TL. yardım yapılmıştır.

Hesabın 32.000.000.- TL.si 3 ay vadeli mevduat olarak bakiye 3.398.805.91 TL. vadesiz mevduat olarak bloke edilmiştir. Felakete uğrayanların bir an önce yaralarının sarılmasına yardımcı olmak üzere Sendikalarımızda bu amaçla toplanmış yardımlar mevcut ise, bu yardımların süratle yukarıda belirtilen banka hesabına yatırılması muhtelif Genelgemizle Teşkilâta duyurulmuştur. Genelgemizde belirtilen hususların yerine getirilmesi^{ne} Başkanlar Kurulumuzun gereken hassasiyeti göstereceğine eminiz.

Konfederasyonumuzun Ocak ve Şubat 1984 aylarına ait Mâli Faaliyetlerini yukarıda özet olarak bilgilerinize sunulur.

Saygılarımla ,

YÖNETİM KURULU

29/2/1984 TAPİHLİ DEFTERİ KEBİR MİZANI

	BORÇ	ALACAK	B.BAKİYE	A.BAKİYE
1.Kasa Hesabı	87.054.498.43	84.210.840.22	2.843.658.21	-
2.Bankalar Hesabı	48.977.329.03	43.765.363.-	5.211.966.03	-
3.Aidatlar Hesabı	-	49.117.672.-	-	49.117.672.-
4.Faiz Gelirleri H.	-	780.356.75	-	780.356.75
5.Sair Gelirleri H.	-	5.653.464.10	-	5.653.464.10
6.Avanslar Hesabı	7.071.494.63	5.416.188.84	1.655.305.79	-
7.Sair Alacaklar H.	10.137.605.02	755.000.-	9.382.605.02	-
8.Muhte.Borç.Hes.	-	3.014.-	-	3.014.-
9.Emanetler Hes.	12.289.878.30	14.704.143.46	-	2.414.265.16
10.İdari Gid.Hes.	19.678.805.31	382.619.-	19.296.186.31	-
11.Yön.Üc.Yol.İ.Gid.H.	11.377.478.75	-	11.377.478.75	-
12.Per.Üc.Yol.İ.Gid.H.	21.257.991.20	24.802.-	21.233.189.20	-
13.Pers.Gid.Hesabı	11.058.375.-	-	1.058.375.-	-
14.Demirbaşlar Hes.	23.236.653.29	-	23.236.653.29	-
15.Sabit Tesisler H.	37.827.473.82	-	37.827.473.82	-
16.Fonlar Hesabı	-	2.730.376.33	-	2.730.376.33
17.Bilanço Devir H.	-	72.423.743.08	-	72.423.743.08
18.Yardımlar Hesabı	72.208.924.-	72.208.924.-	71.108.924.-	71.108.924.-
TOPLAM	352.176.506.68	352.176.506.78	204.231.815.42	204.231.815.42

Bilgi Merkezi

Şubat 1984 AYI BİLANÇOSU

Aktif Hesaplar	Lira	Krş	Lira	Krş	Pasif Hesaplar	Lira	Krş	Lira	Krş
KASA			2.843.658,	21	MUHTELİF BORÇLAR			3.014,	
BANKA MEVCUDU			5.211.966,	03	Alınan Teminat	3.014	-		
Etibank 004340 Hes.	138.068,	91			EMANETLER			2.414.265,	16
İş Bankası 372 Hes.	374.923,	89			Gellir Vergileri	2.038.823,			
Ziraat B. 28109 Hes.	4.567.544,	52			Stopaj Vergileri				
Sümerbank 7792591	71.428,	71			Damga Pulu	26.292,	50		
AVANSLAR			1.655.305,	79	Sigorta Primleri	126.669,	66		
Avrupa İrtibat Bır	460.305,	54			Sendika Aidatları	222.480,			
İstanbul 1. Bölge	250.000,-	10			İcra Tevkifatları				
Eskişehir 2. »	75.000,-	-			FONLAR			2.730.376,	33
İzmir 3. »	75.000,-	-			Eğitim Fonu				
Adana 4. »	75.000,-	-			Dayanışma Fonu	1.680.276,	33		
Sivas 5. »	75.000,-	-			Kooperatifçilik Fonu	1.050.100,-	-		
Samsun 6. »	75.000,-	-			BİLANÇO DEVİR HES.			75.010.006,	67
Diyarbakır 7. »	235.000,	15			(ÖZVARLIK)				
Bursa 8. »	260.000,-	-			Ocak..1984.. sonu				
Eğitim Merkezi					itibariyle öz varlık	67.046.442,	43		
ALACAKLAR			9.382.605,	02	Şubat..1984 ayı				
Borçlular	8.454.570,	24			gellirler toplamı	22.523.548,	10		
İş Avansları					Şubat..1984 ayı				
Depozitolar	78.034,	78			giderler Toplamı	14.559.983,	86		
Kefaletler	750.000,-	-			ÖZVARLIK	75.010.006,	67		
İştirakler	100.000,	-							
DEMİRBAŞLAR			23.236.653,	29					
Merkez Demirbaşları	9.676.514,	21							
İstanbul »	1.641.297,	60							
Eskişehir »	175.679,	50							
İzmir »	199.422,	23							
Adana »	1.992.902,	32							
Sivas »	202.792,	-							
Samsun »	301.619,	81							
Diyarbakır »	136.054,	20							
Bursa »	166.816,	75							
Eğit. Merk. »	8.251.488,	79							
Av. İrt. Bır. »	492.065,	88							
SABİT TESİSLER			37.827.473,	82					
Merkez Binası	8.162.141,	27							
İstanbul »	481.500,-	-							
Eskişehir »	257.035,-	-							
İzmir »	192.600,-	-							
Adana »	327.181,	90							
Sivas »		-							
Samsun »		-							
Diyarbakır »		-							
Bursa »	750.000,-	-							
Eğit. Merk. »	27.657.015,	65							
TOPLAM			80.157.662,	16	TOPLAM			80.157.662,	16
YARDIMLAR BANKA HESABI					YARDIM HESAPLARI				
T.Vakıflar B. 13.200 Hes.			8.924,-		Ulus. İht. Yard. Hes.			71.108.924,-	-
T.Vakıflar B. 70.925 Hes.			1.100.000,-						
Aksaray Motor			70.000.000,-						
GENEL TOPLAM			151.266.586,	16	GENEL TOPLAM			151.266.586,	16

(Ek : 1)

TÜRK-İŞ GENEL BAŞKANI
ŞEVKET YILMAZ'IN
"İZMİR TOPLANTISI" KONUŞMASI

" Toplantımıza hoş geldiniz...

Bu gün önemli bir konuda görüşlerimizi ortaya koymak için biraraya geldik.

Demokrasi ile işçi hakları arasındaki ayrılmaz bağdan söz edeceğiz.

Yurdumuzda, çoğulcu ve özgürlükçü demokrasiyi sağlıklı ve kalıcı yapacak şartları, işçiler olarak ortaya koyacağız. Bu gün bu amaçla buradayız.

Sizleri, TÜRK-İŞ Topluluğunu oluşturan tüm işçiler adına, sevgi ile muhabbetle, hasretle kucaklayarak konuşmama başlamak istiyorum.

Değerli Arkadaşlarım,

Bu gün burada, özgürlükten söz edeceğiz. Bugün burada, ekmekten söz edeceğim. Bu gün burada, "Barış" tan söz edeceğim. Bunlar bizim, hür sendikacılık hareketinin temel hedefleridir. Son birkaç günün gelişmeleri, sadece yurttan değil, aynı zamanda dünyada da barıştan söz etmemizi gerektiriyor. Büyük Atatürk'ün direktifi ile "Yurtta sulh dünyada sulh" ilkesini kendisine rehber kabul eden, bu ilkeyi muhafaza etmek için büyük özen gösteren, tahrikler karşısında vekarını korumayı bilen milletimizin sabrı ile oynamaya kalkışanlar var.. On yıl önce olduğu gibi..elli yıl önce olduğu gibi.. Türk milletinin sabrını taşımasınlar. İzmir'i ve Ege'yi ağızlarına almasınlar. Barışı öğrensinler. Bizlerden, işçilerimizden. Şimdilik bu kadar..

Değerli Arkadaşlarım,

Çeşitli vesilelerle belirttiğim gibi, İzmir'in Türk Sendikacılık Hareketinin tarihi içinde özel bir yeri vardır.

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, işçi hakları ile çoğulcu ve özgürlükçü demokrasi arasındaki bağın ortaya konulmasını, demokrasiyi sağlıklı ve kalıcı yapacak şartlar konusunda işçi görüşünün duyurulmasını kararlaştırdığında, yurt çapında yapacağımız bu toplantılara İzmir'de başlamaya karar verdik.

./..

Türk Sendikacılık Hareketinde hemen her işkolunda sorumluluk taşıyan kadrolar, yöneticiler, temsilciler buradadır.

Bu tarihe kadar sürdürdüğümüz tüm çalışmalarda bizi destekleyen basınımızın güzide temsilcileri önünde, sıkıntı duyduğumuz, üzüntü duyduğumuz çeşitli sorunları ve bunların çözümü konusundaki düşüncelerimizi açıklayacağım.

Bu düşüncelerimizin burada kalmayacağına yürekten inanıyorum.

Sizler, görüşlerimizi şu anda aramızda olmayan; ama yüreği ile, düşüncesi ile, buradan çıkan sesi bekleyen diğerkardeşlerimize anlatacaksınız.

Sorunları, çözüm yollarını göstereceksiniz.

Bunu bekliyorum ve sizlerden istiyorum.

Türk Sendikacılık Hareketinin, TÜRK-İŞ topluluğunun tüm çalışmalarında rehber olan ilkeleri, burda bir defa daha tekrarlamak istiyorum.

TÜRK-İŞ Topluluğu, sizler, işçilerimiz, TÜRK-İŞ'in ve TÜRK-İŞ'i oluşturan teşkilatımızın şerefli geçmişine, ilkelerine, geleneklerine uygun bir biçimde, daima çoğulcu ve özgürlükçü demokrasinin savunucusu olmuştur.

TÜRK-İŞ, çoğulcu ve özgürlükçü demokratik düzen içinde Devletimize ve milletimize daima sahip çıkmıştır.

TÜRK-İŞ ve Türk İşçileri lâik Cumhuriyetin, Bayrağımızın, Atatürkçülüğün yılmaz savunucusu olmuştur.

TÜRK-İŞ, tarihin hiçbir döneminde fırsatçılığa kalkışmamıştır.

Kısa vadeli çıkar arayışlarına iltifat etmemiştir.

Hiçbir dönemde, hiçbir siyasi partinin emrinde, kontrolünde hareket etmemiştir.. Etmeyecektir.

TÜRK-İŞ'in onurlu mücadelesinin özünde millet sevgisi vardır. Yurt sevgisi vardır. İşçi sorunlarıyla yurt çıkarlarını bir bütün olarak görmek, değerlendirmek vardır.

TÜRK-İŞ, bölücü olmamıştır. Yıkıcı değil, daima yapıcı olmaya çalışmıştır.

Bu temel ilkeler içinde TÜRK-İŞ Topluluğu, temsil etmekle onur duyduğu TÜRK işçisinin ekonomik ve sosyal sorunlarına çözüm aramıştır.

Sorunlara bakış açımızı, hareket noktamızı böylesine açık bir şekilde ortaya koyduktan sonra, işçiler olarak bugün neler istediğimizi, neler beklediğimizi belirtmeye çalışacağım.

TÜRK-İŞ Topluluğu daima çoğulcu ve özgürlükçü demokrasinin savunucusu olmuştur" dedim. Evet doğrudur.

Demokrasi, çoğulcu ve özgürlükçü demokrasi hür sendikacılığın şah damasıdır. Ne hür sendikacılık demokrasisiz ne de demokrasi hür sendikacılık olmaksızın yaşayabilir.

Bu sebebledir ki, 12 Eylül öncesinin derin acılara yol açan sarsıntısını ~~Türk~~ Silahlı Kuvvetlerinin müdahalesiyle geride bıraktığımız günlerden bu tarihe kadar, özellikle, Devletin yeniden şekillendirilmeye başlandığı Haziran/1982 den itibaren TÜRK-İŞ topluluğu çoğulcu ve özgürlükçü demokrasinin sağlıklı bir biçimde kurulabilmesi, kalıcı olabilmesi için yapılmak gerekenleri açık seçik ortaya koymuştur.

Anayasa Tasarısının tartışmaya açıldığı tarihten bugünlere kadar yapılan çalışmalarda önde gelen hedef bu olmuştur.

Çoğulcu ve özgürlükçü demokrasinin sağlıklı ve kalıcı olabilmesi ve özünde hak ve özgürlüklere karşı saygı gösterilmesine, "ekmek" sorununun sosyal adalet gereklerine uygun bir biçimde çözülmesine, bu yoldan toplumsal barışa ulaşılabilmesine bağlıdır.

Bu; hür sendikacılık akımının üç kelime ile özetlediği "EKMEK, BARİŞ, ÖZGÜRLÜK" mücadelesidir.

Herkese ekmek...

Siyasal ve ekonomik demokrasi yoluyla hürriyet...

Adalet temelüne dayalı barış...

Hür sendikacılık akımının, bu akımın yurdumuzdaki yegane temsilcisi olan TÜRK-İŞ topluluğunun hedef aldığı toplumsal düzenin kurulabilmesi, bu "Üç" lünün tartışmasız bir şekilde gerçekleştirilebilmesine bağlıdır.

Çoğulcu ve özgürlükçü demokrasi bunlarla ayakta kalır, bunlarla sağlıklı ve kalıcı olabilir.

"Herkese Ekmek" dedim. "EKMEK" sorunu, herşeyden önce, ülkenin yapısal sorunlarının çözülmesine bağlıdır.

"EKMEK" sorunu ekonomik büyüme sorunudur.

"EKMEK" sorunu, işsizlikle mücadele sorunudur.

"EKMEK" sorunu, işinde, işsizliğinde, hastalığında, yaşlılığında güvence sorunudur.

"EKMEK" sorunu, adaletli gelir dağılımı sorunudur.

"EKMEK" sorunu, mutfak sorunudur.

"EKMEK" sorununun üstesinden gelebilme; bu sorunun çözümü, her şeyden önce "Devletin niteliği" ile ilgilidir.

Devlet, iktisaden güçsüzü, iktisaden güçlüye karşı korumak zorundadır.

Devletin, çalışanları koruyucu sosyal, iktisadi ve mali tedbirler alma ödevi ikinci plana atılır; kişinin öz çıkarına dayalı bir anlayış sosyal adalet gereklerine tercih edilirse, demokrasinin geleceğine güvenle bakmak zorlaşır.

Devlet Baba, olması gereken yerde;: iktisaden güçsüzün yanında olmalıdır.

Türkiye ekonomisi 1970'lerin sonunda girdiği bunalımdan henüz tam çıkabilmiş değildir.

1980 sonrasında fiyat artışları ve ihracat alanlarında nisbi de olsa olumlu etkisi görülen politikaların, Türkiye'yi içinde bulunduğu dar boğazdan çıkaramadığını, söyleyebilmek ne yazık ki, şu anda mümkün değildir.

Büyüme hızı, olması gereken düzeye halen çıkamamıştır.

Devletin gelir yetersizliği sorunu çözülebilmemiş değildir.

İşsizlik, Türkiye ekonomisinin en büyük sorunlarından biri olmaya devam etmektedir.

Gelecek beş yıllık dönemde yüzde 2.2. lik bir nüfus artışı ve yüzde 1.5 lik işgücü arzı beklenen Türkiye'de, işsizliğin bulunduğu seviyede korunması için bile, yılda 1 milyon 400 bin kişiye iş imkanı sağlamak gerekmektedir.

Genç bir nüfusa sahip olan Türkiye'mizde özel tedbirler alınmazsa, gelecek nasıl olacaktır? Çocuklarımız nasıl bir yarın beklemektedir?

"İşsizlik nasıl önlenecektir. Yada istihdam hacmi nasıl arttırılacaktır" sorusuna, bu tarihe kadar emek/yoğun yatırımlara ağırlık verilmesi ve "Sanayide tam kapasiteye ulaşılması" önerileri dışında bir cevap verilebilmiş değildir.

./..

Bir yanda bu cevaplar, öte yanda ağır ihmâl vardır. Otomasyon bazı işkollarında kapıya dayanmıştır.

Bir de işverenlerin, iş çevrelerinin, komuyu saptırmaya çalışması vardır.

Gelir dağılımında giderek büyüyen adaletsizliği, gerçek ücretlerdeki yam yarıya azalmayı, kara mizah konusu olan mutfağı görmezlikten gelen; Devleti tüm imkanlarıyla yanlarında isteyen bu gibiler için işsizliğin çözümü ücretlerin dondurulmasına, sosyal yardımların kaldırılmasına, serbest toplu pazarlığın unutulmasına bağlıdır.

Bunların gözünde, alın terini akıtan, kalkınmada tüm ağırlığı omuzlarında taşıyan, gelir değil "ücret" vergisi ödeyen işçiler "mutlu azınlık" olup çıkmışlardır.

Bunlara göre enflasyonun da, üretim düşüklüğünün de sebebi işçilerdir.

Yüzde 43'lerin çok gerisinde, kalan, ama bunca gerçek karşısında verilmek zorunda kalınan 2 bin liralık bir farka bile bu sebeblerle karşılırlar.

Asgari ücret gündeme gelir gelmez, bunun başta inşaat sektörü olmak üzere, diğer önemli sektörlerle 3-4 misli yansıyacağı haberlerini şimdiden yaymaya başlayanlar, gene aynı anlayışın, aynı yapının insanlarıdır.

Bu gibiler, hayatlarının hiçbir döneminde "asgari ücret" mahkum olmamışlardır. Bugünkü asgari ücretle insanlar nasıl AÇ kalır bilmezler. düşünmezler.

Bu çarpık yaklaşımla yarınları değil, "bugünü" yaşama alışkanlığı ile "ekmek" sorununun çözümünde hiçbir mesafe alınamaz.

Sorun ortada kaldığı sürece, maalesef demokrasi de tartışmalı olmaya devam eder.

"Ekmek" gibi "siyasal ve ekonomik demokrasi yoluyla hürriyet" de, çoğulcu ve özgürlükçü demokrasinin yarınları için, sağlıklı ve kalıcı olabilmesi için temel şarttır.

Bu konuda önce bir noktada "Sendikaların, sendikacılık hareketinin, çoğulcu ve özgürlükçü demokrasi içindeki yeri" konusunda birleşmek lazımdır.

Türkiye; ekonomik ve sosyal görüş, ve hedeflerini paylaşmasa bile, çoğulcu ve özgürlükçü demokrasi içinde sendikanın varlığının kabul edilmediği noktadan, sendikayı "Yok" farz edecek bir noktaya asla getirilemez. Hiç kimse bunu yapamamıştır.

Hür sendikacılıktan, hür sendikacılık anlayışından sapılmadığı sürece, hiç kimse bunu yapamıyacaktır.

Sendikaların, hür sendikacılık hareketinin çoğulcu ve özgürlükçü demokrasinin en önde gelen teminatı olduğunda, demokrasiye içtenlikle bağlı herkesin, her çevrenin birleşmesi lazımdır.

Bir ülkede hür sendikacılık çembere sokulmak istenirse; çalışanlar içinde önemli bir kesim, salt geliştirilme statüleri sebebiyle sendika özgürlüğünden mahrumsa; Sun'i ayrımlarla temel hak ve özgürlüklerden yoksun hale getirilmeye çalışılıyorsa; işçiler ekonomik ve hak ve özgürlüklerini, çıkarları korumak ve geliştirmek için kurdukları örgütleri özgürce yönetemiyor yöneticilerini yasal tahditler sebebiyle serbestçe seçemiyor, iş programlarını ve çalışma hedeflerini özgürce belirleyemiyorsa; sendikalar toplumdaki tecrit edilmiş bir biçimde, idarenin keyfi tasarruf ve kararlarına karşı etkin güvencelerle korunamıyorsa, o ülkede demokrasi tartışmalı hale gelir.

Bunun gibi; işçi/işveren çıkar çelişkilerini akılcı dengelere kavuşturabilmenin, iş uyumsuzluklarını en aza indirebilmenin yegane aracı olan serbest toplu pazarlık ve bu hakkın yegane teminatı olan grev, kısıtlamalar yüzünden etkin biçimde kullanılamıyorsa, "sorunlar mecburi tahkim yoluyla çözülmeli" düşüncesi egemen kılınmak isteniyorsa, demokrasinin geleceğine güvenle bakmak zorlaşır.

Siyasal, ekonomik demokrasi yoluyla, hürriyet sadece bunlarla sınırlı da değildir.

Kamu özgürlükleri, çoğulcu ve özgürlükçü demokrasinin gereklerine göre düzenlenmemişse; düşünce özgürlüğü kısıtlı, basın suskunsa; işçinin çalıştığı işyerlerinin yönetimine ve denetimine katılma hakkı elinden alınmışsa, demokrasi tartışmalı olur.

Hizlere, sizlere düşen görev ise, demokrasiyi tartışmalı olmaktan çıkarmak; kalıcı ve sağlıklı olmasına gayret sarfetmektir.

TÜRK-İŞ topluluğu bu gayret içinde olmuştur. Bu gayret içinde olmaya devam edecektir.

"Ekmeği" ; "Siyasal ve Ekonomik demokrasi yoluyla hürriyeti" sağlayabilen bir yapı, toplumsal huzurun da, adaletli bir barış düzeninin de ön şartıdır. Bu "ÜÇ" lü demokrasinin teminatıdır.

./..

Bugün herkesce cevabı araştırılmak gereken soru, "Türkiye'nin bu noktaya ne kadar yakın olduğunu ve aradaki mesafenin kapatılabilmesi için nelerin yapılması gerektiği" sorusudur.

"Ekmek"te...

"Sendikal hak ve özgürlüklerde" sıkıntı vardır.

Sıkıntının kaynağını herkes iyi görmelidir.

Sıkıntının kaynağı kötü niyettir.

Bu sıkıntı, işçiye ücretini vermeyen işverenin tutumunda vardır.

Bu sıkıntı, iflası isteyip, milyarlarca lira işçi alacağının üstüne yatmaya kalkışanın sorumsuzluğunda vardır.

Bu sıkıntı, işçiyi gerçek anlamda temsil eden, sendikaların karşısına sarı sendika kurdurup, baskı yapmaya kalkışanda vardır.

Bu sıkıntı, işçiden kestiği dahil, milyonları bulan prim borcunu ödememek için her çeşit dalaverayı çevirenlerimizde vardır.

Bu sıkıntı, kanun hükümlerini çiğneyerek, kayırmayı plânladığı sendikaya tabela astıranda; tatil günü Noter ayarlayarak işçileri baskı ile sendikasından eden de vardır.

Bu sıkıntı, kendi batağını kapatabilmek için işyerini kapatmaya çalışan, işçinin yılların emeği sonunda etine geçebilecek yegane teminata olan kıdem tazminatının üstüne yatan, resmi mercileri aldatanlarda vardır.

Bu sıkıntı, işçiyi "Sendikalı" diye işinden atmaya kalkışanda vardır.

Bu sıkıntı, sözleşmeye rağmen işçiye hakkını vermeyende, "gitsin yıllar sonra mahkemeden karar alsın" diyen de vardır.

Bu sıkıntı, işçinin sağlıklı, çalışması için, gerekli yasal tedbirleri bile almayan, orada bile kararını düşünenlerde ve denetleme görevini yapmayıp, göz yumanlarda vardır.

Bu sıkıntı, çeki bile karşılıksız çıkan da, işçinin üç kuruş parasına göz dikende vardır.

Bu sıkıntılar sadece Ege'de değil, yurt düzeyinde bazı yerlerde vardır.

Bunlar içinde "Basiretli" olanı, emeğe saygı göstereni, hak ve hukuk tanıyanı yok mudur? Elbette bu gibiler de vardır. Ama bir azınlıktan öteye gitmemektedir.

Değerli Arkadaşlarım,

Adaletli ve haysiyetli bir barış...

Bu hepimizin özlemidir.

Hür sendikacılık akımının en önemli vasfı, çoğulcu ve özgürlükçü bir yapı içinde, sistemde kaynaklanan çatışmaları "dialog" yöntemiyle çözmeyi benimsemiş olmasıdır. Batı demokrasisinin en önemli yönü, çoğulcu bir yapıda, karşıt görüşlere sahip olanların varlığını kabul etmek, çatışmaları dialog yoluyla çözmeye çalışmaktır.

Ama, dialog için, dialog şartlarının yaratılması lazımdır!

Bu şartları yaratabilmek için de, yaşatabilmek için de yıllardır çalışıyoruz.

Alçak gönüllülükle, efendilikle, dikkatle, sorumlulukla, yasalardan milim saptıktan sonra sorunları çözmeye uğraşıyoruz.

Ama herkes bilmelidir ki, işçi/işveren ilişkilerinde sağlıklı bir yapı, sadece bizlerin katkısıyla kurulamaz.

Sorunları çözmeye dialog yöntemini tek başına bizler yaşatamayız.

Açıkça belirtiyorum: İşverenler, çok dikkatli bir durum muhasebesi yapmak zorundadırlar.

Bu sorumlulukla; işçinin hakkını vermemekle, sarı sendikalar yaratılmakla işçinin ücretinin ve tazminatının üstüne yatmakla, Devletten vergiyi sigortadan primi kaçırmakla, "Fırsat bu fırsattır" deyip, işçinin temel haklarının ortadan kaldırılması için gerçekleri saptırmakla Türkiye'de işçiler neler gider?

Kendileri bunun neresinde kalır?

İşverenler ve işveren örgütleri bunları dikkatle değerlendirmek zorundadır.

Gerçekte bu durum muhakemesi sadece işverenler tarafından değil, Türk milletinin mutluluğunu, huzurunu hedef alan çalışmalara ve sorumluluğa talip olan herkes tarafından dikkatle yapılmalıdır.

Bu yapılırken; işçiler adına "Hak" dediğimiz, "Hürriyet" dediğimiz unsurların, demokrasiyi "demokrasi" yapan temel niteliklerin birer "İnsan" olmadığı kabul edilmelidir.

İşçi hak ve özgürlükleri bir lütuf değildir.

./...

İşçi hak ve özgürlüklerini düzenleyen uluslararası hukuk kuralları, hukuk anlayışında ulaşılan seviye, işçi haklarının temel insan hakkı olarak kabulü ve tüm uluslararası belgelerde yerini bulması işçilerin yıllar süren mücadelesinin sonucudur.

Bu mücadele ile, özgürlükler küçük bir azınlığın imtiyazı olmaktan çıkarılmıştır.

Çoğulcu ve özgürlükçü demokrasi bu temel üzerinde yükselmiştir.

Eğer böyle bir demokrasi anlayışından yana isek, demokrasiyi gerçekten içimize sindiriyorsak, tüm kurallarına saygılı olmak zorundayız.

Nedir bu kurallar?

Bir çok eksiklikler vardır.

İşçi hak ve özgürlüklerinin gerçek anlamda var olup, olmadığı sorusu sorduran çok sayıda eksiklik vardır.

İşçi hak ve özgürlüklerini düzenleyen yasallardan söz ediyorum.

Kaygımız büyümetedir.

Sendika yöneticiliğinde aranan şartlar,

Sendika kuruculuğunda aranan nitelikler,

Bazı çalışanların sendikalaşma hakkından yoksun duruma sokulması,

Sendikaların iş yönetimlerine müdahale eden hükümler,

Sınırları belirsiz idari denetim, kaygı kaynağıdır.

Bu düzenlemeler, işçi hak ve özgürlüklerini teminat altına alan uluslararası hukuk kurallarına aykırıdır.

Bu düzenlemeler, büyük Atatürk'ün direktifleriyle girdiğimiz Birleşmiş Milletler Uluslararası Çalışma Teşkilatı'nın sözleşmelerine aykırıdır.

Sadece bunlar mı?

Toplu sözleşme kurumunda, özellikle grev hakkına yönelik sınırlamalar, grev yasaklarını, hükümete grevi erteleme imkanının verilmesi ve sonuçları, grevin durdurulma şartları, grev gözcülerinin ve grev mahallinin tabi olacağı rejim ihlal halinde karşılaşılabilecek fevkalade ağır müeyyideler, işverenlere stoklarını eğitime, mamul, yarı mamul, ham maddelerin grev sırasında işyerine sokulması ve iş yerinden çıkarılması imkanlarının tanınması, çalışma şartlarının düzenlenmesinde mecburi tahkimi ön planda tutan yaklaşım, bütün bunlar, bu kısıtlamalar **derin** kaygı konusudur.

Böyle bir değerlendirme yapılmazsa, sıkıntıya yol açan birtavır sürdürülmeye çalışılırsa fırtına olur.

Böyle bir fırtına barışı alır götürür.

Buna kimsenin hakkı yoktur.

Biz, bir defa kural olarak yasalara saygı istiyoruz.

Biz, "işçinin yasaların teminatı altındaki hakları ,özgürlükleri çiğnenmemelidir."

Yasalardan, yasaların bazı hükümlerinden ciddi şikayetimiz vardır, Ama şikayet ayrı, mevcudun çiğnenmemesini istemekle beklemek gene ayrıdır.

Bunlar değiştiğinde gene aynı şeyi, yasalara saygı gösterilmesini istiyeceğiz.

Yapılmak istenen durum muhakemesinin temel konuları bunlardır.

Bunlar gibi, iş yasasının çıkmazları vardır.

İşçi hak ve özgürlüklerine dolaylı olarak ilgilendiren çeşitli yasaların yol açtığı çıkmazlar vardır.

Sorunların en talihsiz yönü, tüm bu düzenlemeler karşısında yarını değil, bugünü yaşayan bir kısım işverenlerin "Tamam, mesele bitmiştir..." demeleridir. Memnuniyetleridir.

İşverenler, yarattıkları bu cenderenin, geçmişte olduğu gibi gün gelir kendilerininide ciddi çıkmazlara sürüklüyebileceğini görmüyorlar.

Çökmüş/^{bir}toplu pazarlık sisteminden, kendilerinin de işçi/işveren ilişkilerinin de büyük zararlar görülebileceğini hesaba katmıyorlar.

Diyelim ki ; bunu görmemek hesaba katmamak, "işlerine geliyor". Ya diğerleri?...

İşte, "Herkes bir durum muhakemesi yapmalıdır" derken, "yarınlara nasıl yön verilecektir" sorusuna cevap bekliyorum.

Bu soruya dikkatle cevap verilmelidir. Hepimiz bu ülkenin çocuklarıyız. Hepimiz bu ülkede yaşıyoruz. Yurdumuzun yarınları milletimizin mutluluğu, devletimin gücü ve güvenliği hepimizin sorunudur. Her vesile ile söyledim. Tekrarlıyorum: "Hepimiz aynı geminin içindeyiz. Bu değerlere omuz silkemeyiz. Bana ne diyemeyiz"

İşte bu sebeptedir ki; ilkeleri, inançları, geleneği, çalışma yöntemi, değerlere olan sarsılmaz bağlılığı bilinen bir topluluğun, TÜRK-İŞ Topluluğunun Yöneticisi olarak, bir işçi olarak, dışımızdaki sesleniyorum:

Geliniz, işçi hak ve özgürlükleri önündeki engelleri beraber aşalım. Geliniz, bu engellerin, sorumsuz davranışların sosyal yapımızda yol açabileceği tahribatı bu günden önleyelim.

Geliniz, işçinin hakkına hukukuna saygılı olmanın, emeğe layık olduğu değeri vermenin asgari koşullarını birlikte tesbit edelim.

Geliniz, işçi hak ve özgürlüklerine saygı ile bakılan bir ortamın Türkiye'yi ulaştıracak kalkınma seviyesinden birlikte gurur duyalım.

Geliniz, bizleri izliyecek nesillere, "Çoğulcu ve özgürlükçü demokrasiyi yaşatacak şartları biz yarattık" diyebilelim.

Bu sonuç, Türk Milletinin isteğine ve özlemlerine uygun olur.

"Ekmeek"... "Siyasal ve ekonomik demokrasi yoluyla hürriyet" ve adaletli, haysiyetli barış...

Omuz omuza yapacağımız, çalışmaların hedefi budur. Bu hedefe ulaşabilmenin ön şartı, birlik ve beraberliktir. Bu hedefe ulaşabilmenin temel şartı, el ele vermektir. Birbirini sevmektir. Birbirine destek olmaktır. Bölünmemektir.

İşçi hareketi olarak, işçiler olarak sendika saflarında bütünleşmek bu safları sıklaştırmaktır.

Çoğulcu ve özgürlükçü demokrasi yolundaki düşüncelerimizi, temel ilkelerimizi, hür sendikacılığı batı demokrasilerde 85 milyon işçi ile el ele üstlendiğimiz insancıl hedefleri herkese anlatmaktır.

Bıkmadan, usanmadan, kızmadan bu görevi yapmak zorundayız.

Çocuklarımıza daha ileri bir Türkiye sağlıklı bir demokrasi işçi hak ve özgürlüklerine saygısızlık yapılamıyacak bir ortam bırakabilmek için aralıksız çalışmak zorundayız.

İşçi Kardeşlerin,

İşyerinde sendikal sorumluluk yüklenen temsilciler,

Yöneticiler, hepiniz, hepimiz Ekmeği - Barışı - Özgürlüğü en adaletli şekilde en haysiyetli şekilde sağlayacak şartları yaratmaya mecburuz. Kenetleneceğiz. Dayanışmamızı bozmayacağız. İşçiler olarak Türk Milletinin gurur kaynağı olmakta devam edeceğiz.

Hepinize sevgiler, saygılar sonuyorum."

(Ek: 2)

TÜRK-İŞ 14.ÇALIŞMA DÖNEMİNDE
GENEL BAŞKANLIKLARA GÖNDERİLEN
GENELGELER

Sıra No.	Genelgenin Konusu	Sayı	Tarihi	Çıkış Servisi
1	Üye Listelerinin Bölge Çalışma Md.lüğüne gönderilmesi Hk.	83-4704/29	27.12.984	Hukuk
2	Kadınlar Bürosu Eskişehir Semineri Hk.	84-01/29	2.1.1984	Kad.Bürosu
3	MPM ile REFA (F.Almanya'daki İş Etüdü ve İşletme Or.Ortak Programı Hk.	84-29/29	3.1.1984	Eğitim
4	Ankara'da bulunan 27 Sendika Şube Başk.Mevzuat Eğitimi Hk.	84-30/29	3.1.1984	Eğitim
5	Kadın İşçiler Kocaeli Semineri Hk.	84-31/29	3.1.1984	Kad.Bürosu
6	Teskilâtla ilgili çeşitli bilgiler Hk.	84-36/29	4.1.1984	Teşk.
7	Üye aidatları Hk.	84/169/29	10.1.1984	Muh.
8	Sn.Mustafa YÖNDEM'in şiir kitabı Hk.	84-180/29	16.1.1984	Eğitim
9	Yargıtay 10.Hukuk Dairesi Bşk.Sn.Mustafa ÇEMBERCİ'nin yayını	84-189/29	11.1.1984	Hukuk
10	Merhum DEMİRİSOY'u anma töreni Hk.	84-206/29	11.1.1984	Eğitim
11	Mevzuatın Basılı hale getirilmesi ve Kırtasiye basım işleminin ertelenmesi Hk.	84-215/29	12.1.1984	Hukuk
12	2821 Sayılı Yasanın 5.Maddesi gereğince yerine getirilmesi gerekli hususlar Hk.	84-216/29	12.1.1984	Hukuk
13	Şube Yöneticileri Mevzuat Eğitimi Seminerinin diğer illerde de yapılacağı Hk.	84-246/29	13.1.1984	Eğitim
14	Adana'da yapılacak Temel Koop.Bilgileri Semineri Hk.	84-291/29	16.1.1984	Teşk.
15	Kadın İşçiler İstanbul Semineri Hk.	84-304/29	16.1.1984	Kadın.Bürosu

./..

Sıra No	Genelgenin Konusu	Sayısı	Tarihi	Çıkış Servisi
16	Prim ve ödeneklerin hesabında esas tutulacak günlük asgari ve azami kazançlar Hk.	84-314/29	17.1.1984	SOS.
17	Taşınmaz Mallara ait kayıtların dosyalanması Hk.	84-315/29	17.1.1984	HUKUK
18	Yetki talebinde dikkat edilecek hususlar Hk.	84-344/29	18.1.1984	Hukuk
19	TÜRK-İŞ Denetim ve Disiplin Kurullarının görev bölümü yaptığı Hk.	84-345/29	18.1.1984	Gen.Sek.
20	İst.Üni.Hukuk Fakültesi İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Akademik Yılı Tartışmalı Konferansı Hk.	84-389/29	19.1.1984	Eğitim
21	Türk Bayrağı Kanununun Uygulanması Hk.	84-391/29	20.1.1984	Hukuk
22	Şube Yöneticileri Mevzuat Eğitimi Seminerinin bazı Sendikacı duyurulmadığı Hk.	84-439/29	23.1.1984	Eğitim
23	İSGÜM'e yayın gönderilmesi Hk.	84-441/29	23.1.1984	Eğitim
24	TÜRK-İŞ Eğitim Merkezine yayın gönderilmesi Hk.	84-442/29	23.1.1984	Eğitim
25	Kadın İşçiler Adana Semineri Hk.	84-484/29	24.1.1984	Kadın.Bürosu
26	Samsun'da yapılacak Koop. lerde Mali Yönetim ve Muhasebe Konulu Seminer Hk.	84-522/29	25.1.1984	Teşk.
27	Araştırma Müdürleri ve Uzmanları Toplantısı Hk.	84-607/29	27.1.1984	Araştırma
28	1984 Yılı Eğitim Planı Hk.	84-620/29	30.1.1984	Eğitim
29	TÜRK-İŞ Bünyesindeki Sendika Genel Merkez ve Şube Yönetim kademelerinde görev yapan kadınlarımızın sayısı Hk.	84-688/29	31.1.1984	Eğitim
30	Sendikacılık İhtisas Eğitimi Hk. (SİE-1)	84-694/29	31.1.1984	Eğitim
31	Yönetmelik Hazırlığı çalışmalarına başlandığı Hk.	84-699/29	31.1.1984	Gen.Sek.
32	YHK.Zamları ve Asgari Ücret Miktarı Hk.beyanat verilmesi Hk.	84-700/29	31.1.1984	Gen.Sek.

Sıra No.	Genelgenin Konusu	Sayısı	Tarihi	Çıkış Servisi
33	Sendika Üyelerinin Bildirimi Hak.	84-701/29	31.1.1984	Gn.Sek.
34	(Bölge Temsilciliklerine) Erzurum ve Kars İli deprem-zedeleri için açılan yardım kampanyası Hk.	84-743	1.2.1984	Muh.
35	Teşkilâta " " "	84-730/29	1.2.1984	Muh.
36	YHK.Üyelerinin ilk toplantısı Hk.	84-783/29	3.2.1984	Gn.Sek.
37	Teşkilatlanma Sekreteri ile yapılacak toplantı Hk. (Şube Başkanlarına)	84-791/29	3.2.1984	Teş.
38	Teşkilâta " "	84-792/29	3.2.1984	Teşk.
39	Bölge Temsilciliklerine "	84-793-2/ 1-8	3.2.1984	Teş.
40	1984 Eğitim Planı ile ilgili Sendikaların katkısı Hk.	84-797/29	3.2.1984	Eğitim
41	Samsun Semineri Hk.	84-802/29	6.2.1984	Eğitim
42	TÜRK-İŞ 8.Bölge Temsilciliğine Mehmet KANCA'nın atandığı Hk.	84-831/29	6.2.1984	Gn.Sek.
43	TEKGIDA-İŞ Matbaasının sağlayacağı kolaylık Hk.	84-832/29	6.2.1984	Gn.Sek.
44	SSK.Huzurevleri Yönetmeliğinde yapılan değişiklik Hk.	84-848/29	6.2.1984	Sos.
45	Ulusal Düzeyde Genel Merkez Eğitimi Hk.	84-888/29	7.2.1984	Eğitim
46	İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Eğitim Programı Hk.	84-889/29	7.2.1984	Eğitim
47	Deprem Yardımları Hk.	84-919/29	8.2.1984	Muh.
48	20-23 Şubat Bursa Kadın İşçiler Semineri Hk.	84-921/29	8.2.1984	Kadın.Bürosu
49	Teşkilatlanma Hk.	953-3-2	8.2.1984	Teş.
50	Bilgi Formu Hk.	84-1007/29	10.2.1984	Teş.
51	İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Konferansı Hk.	84-1088/29	14.2.1984	Eğitim

Sıra No.	Genelgenin Konusu	Sayısı	Tarihi	Çıkış Servisi
52	Teşkilât Faaliyetlerinin Konfederasyona Bildirilmesi Hk.	84-1090/29	14.2.1984	Teş.
53	Sendikacılık İhtisas Eğitimi (Sİİ-2) Hk.	84-1181/29	16.2.1984	Eğitim
54	SSK 39.Genel Kurulu Hk.	84-1208/29	16.2.1984	Sos.
55	Sendikaların Kongre ve Seçim İlanları Hk.	84-1247/29	20.2.1984	Gn.Sek.
56	İşkollarına göre işçi ve sendika üye sayısı istatistiği Hk.	84-1232/29	17.2.1984	Hukuk
57	Milli Eğitim, Gençlik ve Spor Bakanlığı Monitör Geliştirme Semineri Hk.	84-1379/29	23.2.1984	Eğitim
58	İşçi sayısı ve sendika üyeleri ile ilgili Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının 17.3.84 tarihli tebliğ'ine itiraz Hk.	84-1390/29	23.2.1984	Hukuk
59	GME-I Kodlu üst düzey seminerinin ertelenmesi Hk. (Çeşme-Altınyunus)	84-1412/29	24.2.1984	Eğitim
60	Başkanlar Kurulu Toplantısı Hk.	84-1450/29	27.2.1984	Teş.
61	Kapalı Salon Toplantısı Hk.	84-1507/29	28.2.1984	Teşk.
62	Denetim Rehberi Hk. (Sarı aların ikazi)	84-1626/29	5.3.1984	Gn.Sek.
63	Eğitim Semineri Hk.	84-1772/29	12.3.1984	Eğitim
64	Edirne Semineri Hk.	84-1811/29	13.3.1984	Kad.Bürosu
65	İSİG-2 Konferansının Mahalli Seçimler nedeniyle ertelendiği Hk.	84-1836/29	14.3.1984	Eğitim
66	1984 yılı içinde süresi biten toplu iş sözleşmeleriyle ilgili formun doldurulması Hk.	84-1840/29	14.3.1984	Arş.
67	İzmit'te yapılacak olan Koop. İşletmeciliği konulu Seminere Davet hk.	84-1968/29	20.3.1984	Teşk.
68	İSİG Koordinasyon Toplantısı Hak.	84-1977/29	20.3.1984	Eğitim

Sıra No.	Genelgenin Konusu	Sayısı	Tarihi	Çıkış Servisi
69	Yararlı Kitap Hk.	84-1983/29	21.3.1984	Eğitim
70	Seminer Hk.	84-1984/29	21.3.1984	Eğitim
71	İSG Konferans ertelenmesi Hk.	84-1996/29	21.3.1984	Eğitim
72	İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Konferansının ertelenmesi Hk.	1998/7	21.3.1984	Eğitim
73	Şube Mevzuat Eğitimi II.Devre Takvimi Hk.	84-2009/3-3	22.3.1984	Teşk.
74	Her iki Sendikanın birleşmeleri Hk.	84-2008/29	23.3.1984	Teşk.
75	Türkiye Maden-İş ve Genel Maden-İş Sendikalarının Birleşmesi Hk.	84-2032/29	23.3.1984	Teşk.
76	İzmir Semineri Program Taslağı Hk.	84-2119/29	27.3.1984	Kad.Bürosu
77	İSİG Konferansının ertelenmesi Hk.	84-2120/29	27.3.1984	Eğitim
78	TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu Toplantısı Hk.	84-2174/29	30.3.1984	Gn.Sek.
79	Samsun'da Yapılacak Bazı Seminerlerin Ertelendiği Hk.	84-2257	5.4.1984	Eğitim
80	İşçi Çıkarma Yasağı Hk.	84-2239	3.4.1984	Hukuk
81	Eğitimler İçin İş Hukuku Dersleri Kitabı Hk.	84-2270-5/43	5.4.1984	Eğitim

21.4